

Karawankenbote

Uprava Klagenfurt, Postfach 115 / Uredništvo v Klagenfurtu / Naročnina (se plača naprej) mesečno z dostavo na dom RM 1,— (vključno RM 0,20 za donaslece) / Odjavo naročbe tega lista za prihodnji mesec sprejme uprava samo pisмено in le do 25. tekočega meseca / Oglasi RM 0,06 za millimeter stolpec

Štev. 43.

Krainburg, 3. junija 1942.

Leto 2.

V mesecu maju je bilo potopljenih 924.400 brt

Britanski protinapadi v severni Afriki so bili odbiti ob visokih izgubah sovražnika - Kot povračilo za torpedni napad na Köln je bil uspešno bombardiran sedež angleškega škofa Canterbury

Oberkommando der Wehrmacht je dne 1. junija objavilo:

Na vzhodni fronti so bili uspešno izvršeni lastni krajevni napadi. Posamezni sovražnikovi napadi so bili odbiti. Zračno orožje je z močnim učinkom napadalo vojaške cilje v mestu in pristanišču Sebastopol.

V murmanskih vodovjih so strmoglavna bojna letala z bombnimi zadetki poškodovala dve veliki tovorni ladji.

V severni Afriki so bili odbiti britanski protinapadi z visokimi izgubami za sovražnika. Nemški in italijanski lovci so večerajšnjega dne sestrelili v zračnih bojih 24 britanskih letal. V teku dosedanjih hudih bojov so nemške in italijanske čete pripeljale nad 2000 ujetnikov in uničile ali uplenile nad 350 oklopnih bojnih vozov, 53 topov in številni drugi vojni material.

Na obrežju Rokavskega preliva je sovražnik tekom večerajšnjega dneva izgubil 19 letal.

Da povrneje teroristični napad britanskega zračnega orožja na notranjost mesta Köln, so močne skupine bojnih letal v pretekli noči s tisoči razstrelnih in zažigalnih bomb napadle škofovski sedež Canterbury na južnovzhodnem Angleškem. Skupine, ki so priletele v nizki višini in ob dobrem vidu, so opazovale velike požare.

Posamezna britanska letala so v noči na 1. junija podvzela brezuspešne motilne polete v zapadno nemško ozemlje.

Bitka v severni Afriki traja dalje

Velika uničevalna zmaga pri Charkowu

Uničenih je 20 strelskih, 7 konjeniških in 14 oklopnjaških brigad

Oberkommando der Wehrmacht je dne 30. maja objavilo:

Kakor je bilo javljeno že v posebnem poročilu, je velika bitka okrog Charkowa končana. Na frontnem odseku Generalfeldmarschalla von Bocka so armade Generalobersta pl. Kleista in Generala der Panzertruppen Paulusa spremenile obrambo najtežjih sovražnih velikih napadov v ponosno uničevalno bitko. Nekromunski armadni zbor, ki ga vodi General Cornelio Dragalina, kakor tudi neka italijanska, neka ogrska in neka slovaška skupina so se borili bok ob boku z nemškimi četami in priborili novo slavo svojim zastavam.

Skupine zračnega orožja Generalobersta Löhr in Generala der Flieger Pflugbeil so požrtvovalno podpirale boje vojske pri obrambi kakor pri napadu in zapodile sovražno zračno orožje.

Sovjetska 6., 9. in 57. armada z okroglo 20 divizijami strelcev, 7 konjeniških divizij in 14 brigad oklopnjakov so uničene.

Število ujetnikov je naraslo nad 240.000. Sovražnikove krvave izgube so izredno velike. Število uplenjenega ali v boju uničenega vojnega materiala znaša 1249 oklopnih bojnih vozov, 2026 topov, 538 letal in neštete količine drugih orožij in orodij.

V srednjem frontnem odseku je uničen je skupin sovražnih sil v teku.

Na fronti pred obkoljenim Leningradom je zračno orožje izvedlo težke napade na sovjetski oskrbovalni promet čez Ladogajezero.

Pri nočnih napadih nemških bojnih letal proti oboroževalnim tovarnam v mestu Gorke so bili opaženi bombni zadetki in njim sledeči požari v tovarniških napravah.

V vodovjih visoko na severu sta vojna mornarica in zračno orožje vključno slabemu vremenu nadaljevala svoje napade proti

Boj proti preskrbovalni plovbi Velike Britanije in Zedinjenih držav je bil v mesecu maju posebno uspešen. Vojna mornarica in zračno orožje sta potopila 170 sovražnih ladij s skupno 924.000 brt. Vrh tega je bilo 66 ladij z bombnimi ali torpednimi zadetki deloma težko poškodovanih. Pri teh uspehih ima, kakor je bilo javljeno v posebnem poročilu, podmorniško orožje izreden delež, ker je potopilo 140 ladij s skupno 767.400 brt.

Pri zadnjih bojih na polotoku Kertschu se je Obergefreiter Entian posebno odli-

Novi napadi na konvoj v Ledenem morju

Štiri ladje težko poškodovane - Britanski teroristični napad na Köln

Oberkommando der Wehrmacht je dne 31. maja objavilo:

V srednjem in severnem odseku vzhodne fronte so lastni krajevni napadi imeli uspeh. V ozadju so ogrske skupine v dvotedenskih bojih uničile močnejše boljševiške tolpe. Sovražnik je pri tem poleg številnih ujetnikov izgubil nad 4300 mrtvih, 21 topov, 97 metalcev granat in strojnic ter večjo količino ročnega strelnega orožja in municij. V bitki pri Charkowu se je posebno odlikoval nek hrvaški polk.

Od ostankov sovražnega konvoja v Severnem morju, ki je bil že več dni ponovno težko zadet po zračnih in pomorskih bojnih silah, so bile štiri nadaljnje velike trgovske ladje poškodovane z bombnimi zadetki. Pri teh napadih je prišlo do zračnih bojov, pri

konvoju, ki je namenjen Sovjetski uniji. Neka podmornica je potopila ladjo s 600 brt in s torpednimi zadetki poškodovala dve drugi ladji. Bojna letala so zažgala dve veliki tovorni ladji.

V severni Afriki bitka še traja.

Na vzhodnem Angleškem je zračno orožje v noči na 30. maj bombardiralo nakladno pristanišče Grimsby na izlivu Humbera in pristaniško ozemlje Great Yarmouth.

(Nadaljevanje na 2. strani)

koval s tem, da je v nekem kamenolomskem okolišču kljub močnemu sovražnemu ognju sam vdrl v neko jamo in z razstrelbo omogočil, da je bilo ujetih 9 častnikov in 650 mož.

Pri uspehih nemških podmornic pred ameriško obalo se je posebno odlikoval čoln Kapitänleutnanta Wintera.

Pri britanskem zračnem napadu na Köln so tam službujoče zračne obrambne sile navzlic lastnim izgubam hrabro in s posebnim pogumom preprečile večjo razširitev požarov.

katerih je bilo sestreljenih šest sovražnih lovcev tipa Tomahawk in Hurricane.

V severni Afriki se boj nadaljuje. Nemška in italijanska lovka in rušilna letala so sestrelila 23 britanskih letal. Na obali Rokavskega preliva je britansko zračno orožje pri lovskih sunkih večerajšnjega dne izgubilo dve letali.

Pred nizozemsko obalo so varovalne bojne sile vojne mornarice pri napadu na nek nemški konvoj sestrelile osem sovražnih letal.

Britanski bombniki so v pretečeni noči podvzeli torpedni napad na notranjost mesta Köln, vsled katerega so nastale velike škode po razstrelnih in zažigalnih bombah, predvsem v stanovanjskih četrtih, na več javnih poslopih, med drugim tudi na treh cerkvah in dveh bolnišnicah. Pri teh napadih, katerih cilj je bilo izključno civilno prebivalstvo, je britansko zračno orožje utrpelo najtežje izgube. Nočni lovci in protiletalsko topništvo so sestrelili 36 izmed napadajočih bombnikov. V obrežnem ozemlju je vrhtega mornariško topništvo zbil en bombnik na tla.

Skupina nočnih lovcev je pod vodstvom Generalleutnanta Kamhuberja doseгла pri tem svoj 600. odstrel pri nočnem lovu. Hauptmann Streib je izvojeval svojo 25. in 26. in Oberleutnant Knacke svojo 20. zmago v nočnem lovu.

Na vzhodni fronti je Feldwebel Steinbatz izvojeval svojo 83. zračno zmago.

Admiral Dönitz pri Führerju Vrhovnega poveljnika podmorniškega orožja, admiralu Dönitzu je sprejel Führer na razgovor v Führerhauptquartieru.

(Presse-Hoffman, M.)

Boj na fronti ob Ledenem morju

Odjuga onemogoča večje operacije

Helsinki, 2. junija. Na fronti ob Ledenem morju in v Severni Kareliji vremenske prilike še ne dopuščajo nobenih velikih napadnih operacij. Boljševiki so še za časa zime izvršili močne sunke v smeri Murmansk, ki so pa, kakor znano, spodleteli z velikimi izgubami sovražnika, ki je tukaj izgubil nad 20.000 mož in znaten vojni material. Tudi napadi v odseku Louhi so se, kakor že javljeno, izjalovili ob odporu nemških in finskih čet. Stali so nasprotnika nadaljnjih preko 15.000 mrtvih in veliko stotin ujetnikov. Vržen je bil nazaj daleč preko svojega izhodišča in je izgubil obilo težkega orožja, med njim 13 težkih oklopnjakov. Izgube nemških in finskih čet so bile izredno nizke.

London prizna izgubo 44 letal

Churchill se ponaša s svojimi zločini

Stockholm, 2. junija. Angleško letalstvo je moralo svoj zločinski napad na Köln plačati še z veliko težjimi izgubami, kot bi se iz nemških poročil o sestrelitvah moglo posneti. Angleško letalsko ministrstvo mora priznati, da se 44 letal ni vrnilo, številka, ki daleč zaostaja po dosedanjih izkušnjah, za resnico, če že izjemoma Angleži toliko sami priznavajo.

USA. zahtevajo tudi sovjetska oporišča

Stockholm, 2. junija. USA. hočejo sedaj prakso, ki so jo tako uspešno uporabile napram Angliji, da namreč zamenjajo omejene dobave in velike obljube oboroževalnega materiala za oporišča, uporabiti tudi napram Sovjetski uniji. Tako pojasnjuje komentar neke ameriške agenture, da sicer pogodbeni osnutek o razširitvi zakona o posojanju in zakupu na Sovjetsko unijo ne vsebuje izrecno prepustitve sovjetskih oporišč Amerikancem, da pa spada taka prepustitev oporišč med pozitivne vrednosti, ki jih je smatrati za kompenzacijo za ameriške oboroževalne dobave sovjetom. Prazne washingtonske obljube o ustvaritvi druge fronte naj torej sovjeti odkupijo s prepustitvijo oporišč v Vzhodni Aziji in na vsak način s pisмено ustanovljenimi obljubami za povojno dobo. Sovjetsko unijo hočejo že zdaj spraviti za povojno dobo pod ameriški vpliv.

K zbirki starih oblek in tkanin,

ki se bo vršila v času od 1. do 15. junija. Razbiranje surovih cunj po materialu, barvi in kakovosti (na levi); iz tega potem nastanejo nove tvarine. Na desni: krojačnica za uniforme, ki predela iz starih tekstilij pridobljeno novo blago. V sredi teče transportni trak.

(Scherl, M.)

Velika uničevalna zmaga pri Charkowu

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Britanski bombniki so v zadnji noči zopet izvršili napad na Veliki Pariz, ki je zahteval žrtve med civilnim prebivalstvom, zlasti v predmestjih. Šest izmed napada-jočih letal je bilo zbitih na tla. Nad nemškimi zalivom sta bila sestreljena dva druga britanska bombnika.

Predstražni čolni in spremna vozila poveljnika za varovanje Severnega morja so v 24 urah sestrelila deset britanskih bombnikov, med temi osem pri uspešni obrambi sovražnih zračnih napadov na zaupane jim konvoje.

Lovsko zračno brodogovje Udet si je dne 28. maja priborila svojo 2000. zračno zmago.

Kertsch daleko hujši kot Dünkirchen**Škandinavski časopisni poročevalci opisujejo bojno polje pri Kertschu**

Bukarešta, 2. junija. Zastopnik »Skandinaviske Telegrammbüro« dr. Vigo Jensen opisuje v nekem poročilu pod naslovom »Kertsch hujši kot Dünkirchen« svoje vtise pri ogledu bojnega polja pri Kertschu. Jensen je eden izmed osmih inozemskih časnikarjev iz osem različnih držav, ki so kot gostje OKW obiskali polotok Kertsch, da se sami prepričajo, če prodiranje nemških čet pri Kertschu pomenja načrtni umik Sovjetov, kot trdi sovražna propaganda, ali pa odločilen bojni uspeh. V poročilu se glasi: »Kar smo v teh 24 urah deloma iz zraka, deloma na kopnem videli, je bilo taka panorama razrušenja in smrti, da celo najizkušenejši žurnalisti in pogledu vojne doslej še niso nikdar naleteli na tako brutalno in prevladujočo formo vojne in uničenja. Bilo je veliko hujše kot pri Dünkirchenu. Tam je stalo, ali ležalo junija 1940 na goli obali tisoče tovornih avtomobilov, topov, tankov in drugih vozil. Na obali Kertscha, v neki ribiški vasi je stalo med drugim 3000 sovjetskih tovornih avtomobilov in vsak izmed njih je bil izgorela podrtja. Bili so tako blizu drug drugega, da še dolgo ne bo mogoče teh razmetanih, zarjavelih podrtij pregledati in v nje prodreti in mrtvo posadko pokopati. Videli smo na gričastih poljih ob morju sledove, ki jih je boj pustil v rodovitni črni zemlji. Po bližnjih travnikih so ležali v malih razdaljah tovorni avtomobili, protiletalski topovi, lahki in težki topovi, lahki in težki tanki, stotine strojníc, tisoči pušk, tesno nasejanih kot muh na muholovcu, in čez vse razprostrta trupla in zopet trupla, mrtvi konji in mrtveci pomešani med seboj. Na potu proti lukki Kertsch smo z letalom preleteli široko Parpačlinijo, eno najbolj utrjenih obrambnih postojank, kar so jih sovjeti sploh napravili. Čez širino kakih 20 kilometrov in v globino 15 kilometrov so bili potegnjeni strelski jarki drug poleg drugega. Pa tudi s komaj par metrov presledka se je videlo na tem ravnem travniku žrela, ki jih je nevihta nemških granat in bomb, vrženih iz strmoglavcev, zarisala v zemljo. Stotine sovjetskih tankov in topov je ležalo med granatnimi luknjami v

Število ujetnikov pri Charkowu narašča**Ogorčeni boji v Kirenajki - Dve nadaljni ladji v ledenem morju potopljene**

Oberkommando der Wehrmacht je dne 29. maja objavilo:

Čiščenje bojišča južno od Charkowa od razkropljenih ostankov poraženega sovražnika se nadaljuje. Številke ujetnikov in plena stalno naraščajo.

V srednjem odseku vzhodne fronte je podvzeti napad po trdih bojih dovedel do obkoljenja več sovražnih skupin.

Tudi na severnem frontnem odseku smo s krajevnim napadom pridobili na terenu, posamični sovražnikovi napadi so ostali brez uspeha.

Pred obalo Kavkaza so bojna letala

dosegla bombne zadetke na nekem sovjetskem rušilcu. Na obrežju Ladoga-jezera so bojna in strmoglavna letala zadela velika preskrbovalna skladišča ter odstavljene vlake in zažgala neko tovorno ladjo. V murmanskem pristanišču je bila z bombnim zadetkom poškodovana neka večja trgovska ladja. Ze v samih zračnih bojih na karelski fronti je sovražnik tekom večrajšnjega dne izgubil 22 letal, med temi več tipa Hurricane.

Kakor je bilo že včeraj javljeno v posebnem poročilu, so zračne in pomorske bojne sile iz konvoja, ki so ga že več dni zasledovale in ponovno z velikim uspehom napadle, v času od 25. do 27. maja potopile 14 ladij s skupno 96.000 brt. Medtem sta bili potopljene še dve drugi trgovski ladji s skupno 12.000 brt, in neka že poškodovana trgovska ladja s 6000 brt je bila ponovno napadena in potopljena, tako da se je doslej uničen prostor trgovskih ladij zvišal na 114.000 brt.

V Kirenajki so nemške in italijanske čete dne 26. maja prešle v napad na sovražne postojanke. Od tedaj je v teku ogorčena bitka.

Neko varovalno vozilo nemške vojne mornarice je pred libijsko obalo s topniškim ognjem potopilo nek britanski brzi čoln.

Nad nemškimi zalivom je bilo v pretekli noči ugotovljenih nekaj posamičnih sovražnih motilnih letal. Mornariško topništvo je zbil eno izmed teh letal.

schem leži toliko materiala, da dvomimo, kako je v nekaj mesecih moglo biti pribavljeno. Te množine zavojevanega materiala in gorostasne številke ujetnikov kažejo, da ne more biti govora o umiku, ampak samo o popolni katastrofi. Na drugi strani kaže število mrtvih, ki doseže doslej še ne objavljeno višino, kako ogorčena je bila obramba. To je bil, sklepa poročilo, Kertsch: velika zmaga nemških in romunskih čet.

velikem kotlu, katerega so nemške in romunske čete že drugi in tretji dan bitke na severnem delu napravile.

Zastopnik romunske agenture »Rador Popa« popisuje svoje vtise o Kertschu v poročilu, katerega je romunsko časopisje v večstolpni naslovih podajalo. Iz letala gledano, stoji v poročilu, je zemlja na drobno razkosana v medsebojno povezane jarke, pasti in ognjena žrela. Vsak kvadratni meter zemlje je od granat razrit. Obrambne priprave so bile ravno tako velike kot napadalne. Na nobenem drugem mestu niso imeli sovjeti boljše zračne obrambe kot tu. Od obale do obale je bil najmanjši del zemlje utrjen in z najmodernejšimi sredstvi, ki jih pozna sedanja vojna, oborožen.

V razdalji 30 do 50 kilometrov je bil Kertsch spremenjen v trdnjavo, iz katere je kar štrlelo orožja. V zadnjih treh mesecih so bila napravljena nova močno oborožena letališča, ki naj bi bila izhodišče močne zračne ofenzive. Po vsem ozemlju razkropljeno ležeči sovjetski tanki dokazujejo ogorčeno obrambo. Med Marsovko in Kert-

Führer je sprejel Subhasa Chandra Boseja**Daljši govor voditelja Indijskega boja za osvoboditev z Adolfom Hitlerjem**

Führerhauptquartier, 2. junija. Führer je v svojem Hauptquartieru v prisotnosti Reichsministra des Auswärtigen pl. Ribbentropa sprejel na daljši razgovor prvobornitelja indijskega pokreta za svobodo Subhasa Chandra Boseja.

Pred tem se je Reichsaussenminister pogovarjal s Subhasom Chandro Bosejem.

Subhas Chandra Bose, voditelj indijskega narodnega pokreta, je bil sprejet tudi po Duceju, s katerim sta se dolgo in prisrčno razgovarjala. Obisk vodje indijskega boja za svobodo v Berlinu in Rimu je zgodovinski dogodek. Znano je, da je boj osinskih sil in sil trojnega pakta za pravično novo ureditev sveta in za zatiranje narode v Indiji imel za posledico veliko zanimanje

in najobširnejšo udeležbo. Bose, ki v svojih plamenečih poslanicah poziva k osvoboditvi Indiji izpod nečloveškega britanskega jarma, je sedaj prišel tudi k Führerju in Mussoliniju, k državnikom, ki sta neizprosna sovražnika britanskih izžemalcev sveta.

Svetinja za zimsko bitko

Berlin, 2. junija. Führer je ustanovil svetinjo »Winterschlacht im Osten 1941/1942« (Ostmedaille). Ta bo dana kot priznanje za izkazanje v boju zoper boljševiškega sovražnika in rusko zimo v času od 15. novembra 1941 do 15. aprila 1942. Führer je naročil šefu Oberkommando der Wehrmacht, da izda izvršilne določbe.

ZRCAIO ČASA

Führer je 27. maja 1942. podelil Generalu der Kavallerie pl. Mackensenu, poveljujočemu Generalu nekega armadnega zbora, Eichenlaub zum Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes (hrastov list k viteškemu križcu železnega križa).

Führer je govoril v soboto v športni palači pred 10.000 ravnokar povišanimi častniki in pred častniškimi pripravniki vojske, mornarice in letalstva, ki bodo napredovali za častnike.

Glasom nedeljskega poročila italijanske vojske, se boji v Marmariki nadaljujejo; v bojih je imel sovražnik nove težke izgube. Med ujetniki, 2000 po številu, se nahaja admiral Sir Cowan in nek brigadni poveljnik. Poleg tega je bilo zajetih ali uničenih 345 oklopnjakov, 21 oklopnih izvidniških voz, 53 topov in čez 200 tovornih avtomobilov.

Poveljnik nemških čet na severni fronti, General Dietl, je obiskal v Helsinkiju vojnega ministra Generala Waldena in ministrskega predsednika Rangella. Nato je Generala Dietla sprejel državni predsednik Ryti. Popoldne je General Dietl obiskal skupno finsko nemško razstavo »Vojna v slikah«.

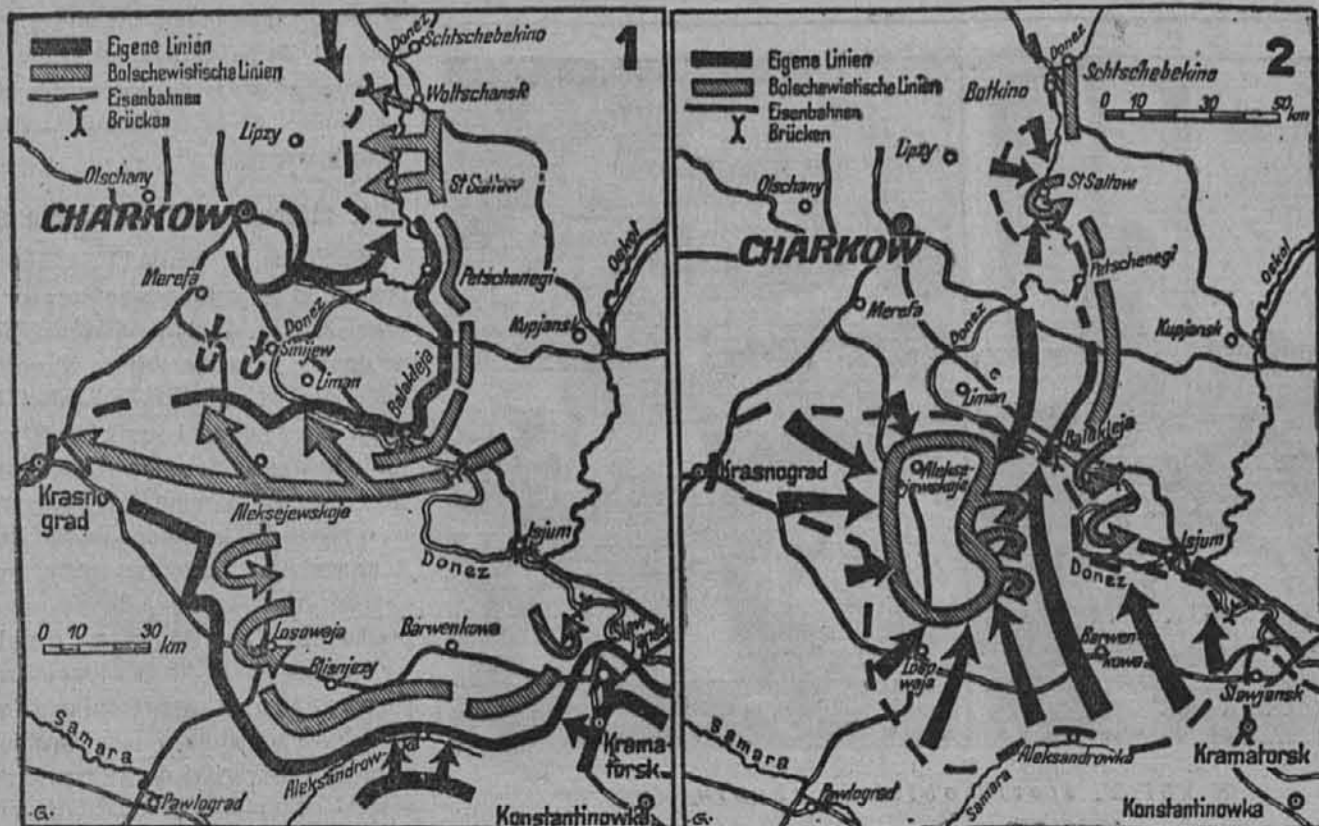
Prvo uradno sporočilo o tem, da so čete države Tai aktivno podpirale Japonsko v vojni za večjo Vzhodno Azijo, objavlja komunikne skupnega japonsko-taiškega glavnega stana, ki pravi, da so taiške čete, ki so preko severne meje države Tai vkorakale v Burmo, zavzele dne 26. maja strateško važno točko Kenkung.

Po poročilih, ki so došla preko Buenos Airesa, je baje na misteriozn način izginilo zlato francoske banke, ki je bilo deponirano na Martinique. Pravijo, da se nahaja zaklad na krovu francoskega parnika »Cubana«, ki je iz Port de France odplul v neznani smeri.

Mali slovar NSDAP**NSKK = Das Nationalsozialistische Kraftfahr-Korps**

Poleg Sturmabteilung (SA) in Schutzstaffel (SS) ima Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei (NSDAP) kot samostojen oddelek svojo motorizirano edinico, das Nationalsozialistische Kraftfahr-Korps (narodnosocialistični zbor motornih vozil (NSKK), ki je poklicani zastavonoša in nosilec volje po motorizaciji v novi Nemčiji. — Čim višje je stanje motorizacije, tem močnejša je obrambna sila nacije! Nikjer se ta stavek ni tako uresničil kakor ravno v sedanji vojni. NSKK zazre eno svojih najvažnejših nalog v poglavitvi tega spoznanja in sistematični pripravi potov za njega praktično izdejstovanje v nacionalno socialističnem duhu skupnosti. — Žato se pa tukaj ne sprejemajo kot dobrodošli le Parteigenossen (strankini tovariši), ampak tudi v Hitlerjugend (HJ) in Reichsarbeitsdienstu (RAD) (državni delovni službi) doračajoča za motorni šport navdušena mladina. Šole NSKK za motorni šport, ki so porazdeljene po vsej državi, skrbje v šestdesetih letih, za načrtno vzgojno-športno in svetovnonazorno šolanje naraščajo. Mladi vozač, ki iz njih proizhaja, bo, kadar nastopi doba njegove vojaške dolžnosti, na telesu in duhu dobro pripravljen, s ponosom nosil obleko narodnega nosilca orožja — oborožene sile — in se po vojni kot pravi mož povrnil v vrste NSKK. Tu, kjer se po čisto trdem dnevnem delu snidejo k večernim prireditvam Sturmov in k nedeljskim vadniškim vožnjam v svetovnem nazoru sousmerjeni možje, ki trdno držijo skupaj, bo obdržal svojo prožnost ter poglobil že pridobljena znanja. V to svrhu je pa kakor noben drug šport pripraven šport z motornimi vozili na planem, ki ga goji NSKK! Za udeležbo je treba pravega moža! Pogum, vztrajanje, sposobnost do naglih odločb, zmožnost orientacije in telesna spretnost so poleg obvladavanja stroja njegovi najvažnejši pogoji. Tako je das Nationalsozialistische Kraftfahr-Korps vrec mladosti in kašča moči motorizirane nacije: zvesto, požrtvovalno in vedno pripravljeno za službo.

—ing.

K zaključku bitke pri Charkowu

Naš zemljevid (levo št. 1) kaže nastav sovjetskih armad k obsežnemu napadu proti Charkowu dne 12. maja in uvedbo nemških protiukrepov. Zemljevid (desno št. 2) kaže potek bitke do 24. maja, ki je 29. maja končala s popolnim uničenjem južno od Charkowa obkoljenih sovjetskih armad.

(Wb. Gll... — OKW., Zander-M.)

Verlag und Druck: NS-Gauverlag und Druckerei Kärnten GmbH, Klagenfurt. — Verlagsleiter: Dr. Emil Heitjan. — Hauptschriftleiter: Friedrich Horetzmann. — Zurselt ist Anzeigenliste Nr. 1 gültig.

Tako smo udarili

Kotlinska bitka južno od Charkowa končana — Strahovita slika razdejanja

PK. Danes zgodaj zjutraj so strmoglavci zadnjič leteli nad kotel južno od Charkowa. Vse bombe smo zopet prinesli domov, kajti ni bilo nobenega cilja več. Sicer se hudujemo, če se nam to primeri, danes smo pa v naših letalih sedeli in smo bili popolnoma prevzeti nad sliko, ki smo jo videli pod sabo, kot pa pri siceršnjih še tako uspešnih napadih. V poročilih, ki jih je prejemale doslej domovina iz bojev na vzhodu, je bilo rabljenih veliko superlativov. Ko se je končala dvojna bitka pri Minsku, pri Bialystocku, smo mislili, da ne more biti hujšega poraza za sovražnika kot Smolensk, Uman, Wjasna, Bryansk, zmeraj je vsak izmed njih prinesel stopnjevanje. Kar pa se je tukaj zgodilo, se ne more izraziti v številkah ujetnikov, uničenih oklopnjakov in sestreljenih letal. Samo letalec more videti rane, ki jih je vojna na tem mestu prizadejala, jarke in bojne postojanke, napolnjene s padlimi boljševiki, bombne lijakke, žrelo pri žrelu, pogorele kočice, izgorele oklopnjake, na tisoče uničenih tovornih avtomobilov, katerih vsebina je na široko raztepena, kot da bi se razpočili, zapušteni vozovi, neštevili konji, ki sami sebi prepuščeni tavajo okrog ali pa ranjeni kot norčavi skačejo preko poljan. Vmes tavajo blodeče kolone, ko nimajo izhoda, odtrgane, razbite omahujoče človeške postave z belimi robovi, ki se skrivajo in krijejo v prahu, če zaslišijo brnenje letalskega motorja. Samo kdor je to videl — ni mogoče tega opisati z besedami, ne fotografirati ali naslikati, izgleda vse, kot da bi zemlja bolehalo za hudo kožno boleznijo — samo kdor je videl, more razumeti, da ni superlativa, s katerim bi se moglo težo boljševiškega poraza opisati.

Kotlinska bitka južno od Charkova je sedaj končana. Grozna slika razdejanja, ki se je danes zjutraj pokazala našim očem, je bila zadnji akt v januarju s silovito močjo započete boljševiške ofenzive, ki naj bi bila prinesla odločilen prodor skozi nemške položaje. Moči, ki jih je nemško vojno vodstvo temu postavilo nasproti, niso bile v nobenem razmerju z napadajočimi masami. Toda posrečilo se je z uporabitvijo zadnjega moča iz moštva bližnjih čet, odločilna oporišča obdržati in izgraditi. 21 pešaških-Sturmabzeichnov in enako število Eiserner Kreuze so si priborili letalci v sledečih ted-

nih, v katerih je sovražnik vedno in vedno zastoj napadal prve postojanke.

Iz tek točk se je sedaj zamogla izvesti obkoljevalna bitka, ki je vršila do popolnega poraza obkroženih sovjetskih armad. Uspeh kotlinske akcije je posledica odličnega sodelovanja vojske z letalstvom.

S pogostimi, smrt prezirajočimi poleti je neka letalska skupina za bližnjo izvidništvo s svojimi Ho 126 dobila popolno sliko vdornega ozemlja. Za ocenitev ozemlja, za ugotovitev potov za oklopnjake, za taktično napadanje in za delovanje topništva je bila s tem izvršena dragocena priprava. Ko je bil dan signal za napad, so vrgli strmoglavci polet za poletom na mostove in postojanke na zbirališča vozil in čet in so ovirali sovražnika tako pri organizirani obrambi kot tudi pri begu.

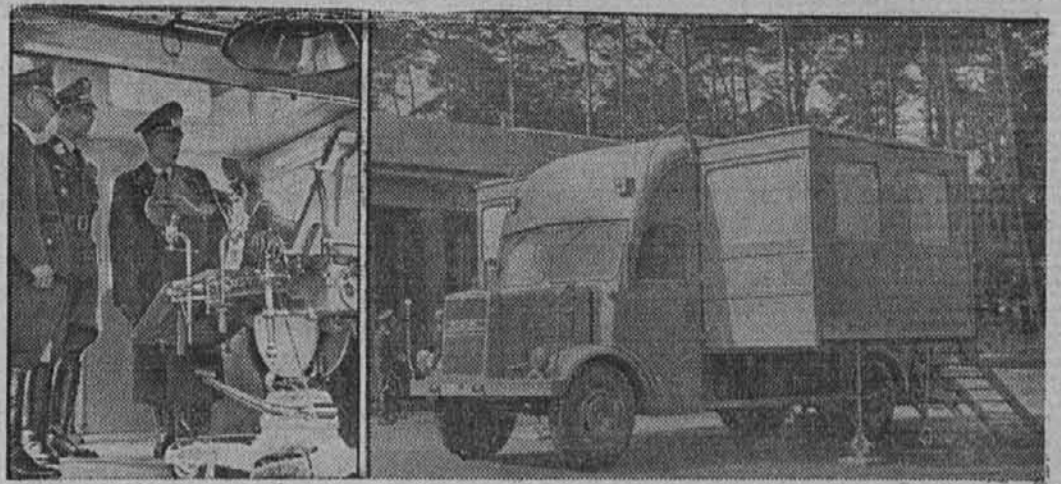
Bojna letala so sistematično obdelala zemlje in so sovražniku prizadejala krvave izgube. Izvidniška letala na bližini in daljave so vodila ogenj topništva na poveljstva in postojanke topništva. Bojna letala so razbila v trdnjave izpraznjene vasi in skrivališča, lovci so sestreljali boljševiška letala na ducate, ki so hotele obkoljene boljševike oprostiti. Še sedaj se vidi prvotni obseg kotla po vencu sestreljenih boljševiških letal in po na tleh ležečih padobranih padalcev, ki so skočili iz letal.

Vojska pa — genialno vodena — se je na nekaterih mestih v obliki klinov pretokla, je na drugi strani vzdržala pritisk na-

„Imperij v največji nevarnosti“

Razkrivajoči angleški govori na dan imperija

Berlin, 2. junija. Na sprejemni dan, katerega so priredili londonski mogočnejši v nedeljo, je izjavil indijski minister Amery v poslanici, ki je vsa prenapolnjena himbe: »Bojujemo se za našo prostost in za pojem demokracije, ki smo jo izgradili tekom stoletij«. Po njegovem mnenju je povsod na svetu Anglija razširjala samo srečo in blagoslov. Indija n. pr., tako je trdil, je preje trpela stoletja za lakoto, čeprav je bila v resnici neizmerno bogata in lakote sploh poznala ni, dokler ni bila od Anglije izmозgavana in brutalno tlačena. V londonski poročevalni službi je odbijal Duff Co-

Deutsches Rotes Kreuz (DRK) dobi nov avto za operacije je bil te dni izročen svojemu namenu. Pregledal ga je Generalarzt Schmitt, da preiskusi porabnost takega avtomobila v službi na fronti. Novi avto za operacije je glede svoje zdravniško-kirurške opreme in razdelitve prostorov kos vsem zahtevam. Prvikrat bo na vzhodu po značnem orožju postavljen v službo. Na desni: DRK avto za operacije. S preokretom in napuščem stranskih sten ga lahko primerno razširijo. Na levi: pogled na notranjost operacijskega prostora. (Atlantic 2, M.)

zaj potisnjenega sovražnika, vsled česar je nastalo več kotlov, kar sovražniku ni več dopuščalo, da bi izvedel velikopotezen prodor. Vkljub temu je sovražnik poskušal tako iz kotla kot tudi iz fronte na Donecu z močnimi oklopnimi silami prebiti nemški obroč. Nemško oklopno orožje, naši obrambni topovi zoper oklopnjake, naša zračna protibramba in slednjič tudi naši strmoglavci so vse te poskuse zatrli. Za bodoče ofenzivne boje tega letala ni moglo biti boljšega predznaka kot pa obsežnega uničujočega udara, ki je zadel boljševiške armade južno Charkova.

Kriegsberichtler Henri Nannen.

per na dan imperija pritožbe mnogih Angležev o kratkovidnih vodjih, gnili delovni skupnosti in o nekompetentnih častnikih. To kritiko je skušal zabrisati s priznanjem: »Na srečo se ničdar tako ne ponižamo, kot govorimo.« Pri tem ima prav. Ni večjega nasprotja kot je med besedami in dejanji angleških mogočnejšev. Duff Cooper prizna, da je angleški imperij nastal s pustolovčinami in po pohlepu za zaslužkom posameznih mož, trdil je pa zopet v isti sapi, da angleški imperij ni s silo bil ustvarjen, ampak s pristankom. Kako je bil ta »pristanek« dosežen, pripoveduje vsako poglavje s krvavo prepojene zgodovine angleškega svetovnega gospodarstva. Pomislimo samo na Indijo, na burške žene ali pa tatvino oporišč v najrazličnejših delih sveta.

Duff Cooper mora priznati, da angleškemu imperiju danes grozi nevarnost od vseh strani. Pri tem mu pada iz ust posebne pozornosti vredno priznanje. Duff Cooper namreč meni, da bi »Anglija morala imeti trikrat tako močno vojno brodogradnjo kot je sedanje, desetkrat toliko čet in temu odgovarjajoče zračno brodogradnjo,« da bi vzdržala istočasni napad v Evropi, Angliji in Afriki.

Z drugimi besedami povedano: Angleški imperij nikakor ni kos situaciji, v katero jo je Churchill lahkomišelnost zapeljal. Priznanje tega dejstva je moralo biti razgovarjano tudi pri »Times«, ki kot izračunano na dan imperija v uvodniku podaja izjavo: »Bodočnost imperija je že sedaj v gotovem oziru zvezana z ono USA.« To je pogrebna pesem. Angleški imperij se je že preživel. Celot »Times« si ne morejo več predstavljati samostojne angleške bodočnosti, ko je imperij, priznavajoč to na drugem mestu članka v zadnjem letu »utrpel izgube, ki so skoro brez primere.«

jave v nekaj dneh osmešile pred svetovno javnostjo, tako jim bodo tudi v primeru Charkowa dokazali zavestno laž. Kajti tukaj se bodo nevtralnimi novinarji na kraju samem lahko prepričali o resničnosti nemških navedb.

Tudi ostale boljševiške objave o bitki pri Charkowu se odlikujejo po nesramnosti, ki je ni moči prekositi. Dejstvom naravnost bje v obraz trditev, da so bili s protinapadi osvobojeni obkoljeni sovjeti in da so bili Nemci obkoljeni. Da, moskovska poročevalna služba in britanska agentura laži »Exchange Telegraph« se ponašajo s poročili, da so sovjeti na mnogih odsekih »prešli zopet v napad«. V ta kompleks zavijanj v meglo spada končno še moskovsko poročilo, da so v okolišju Charkova pričeli z delom za vzpostavitev pridelovanja sladkorne pese. Človek strmi nad tako predrznostjo, ki ji čez nekaj dni itak nihče ne bo več verjel.

Nemško-finska zmaga pri Louhiju

Finski glavni stan o uspehu ogorčenih bojev v Wildmarki

Helsinki, 2. junija. Glede bojev nemško-finskih čet v odseku Louhi je finski glavni stan objavil sledeči posnetek poročil: Boji, ki so se dne 24. aprila pričeli na odseku fronte pri Louhiju so končali s popolno zmago finskih in nemških skupin. Sovražnik je bil na tem odseku zbral tri divizije, štiri posamezne brigade in eno brigado oklopnjakov. Po obširnih pripravah je začel z napadom na našo fronto in vedno znova poskušal predrati naše položaje, pri čemer je uporabljal celo najtežje oklopnjake. Toda vsi frontalni napadi so se odbili ob skupni neomajni obrambi finskih in nemških skupin. Pri tem je sovražnik preložil težišče svojih napadov v Wildmarko, zunaj prave fronte in začel obkroževati naše položaje.

Lastne, precej šibke prednje čete so se morale v začetku umikati sovražnikovemu pritisku, tako da je mogel prodrati našim četam v bok. Istočasno pa smo za fronto zbrali naše rezerve, ki so ustavile nadaljnje sovražnikovo prodiranje, na kar se je začel naš lastni protinapad. Sovražnikova skupina sil, ki je poskušala obkoliti naše položaje, je bila po uspešnem učinku vseh orožij in z dobrim sodelovanjem Nemcev in Fincev odločilno poražena in potisnjena nazaj za našo prvotno črto prednjih čet. Težko prehodni teren in žilavi sovražnikov odpor zahtevata v tem boju hude napore tako od finskih kakor tudi od nemških sil.

Pri teh bojih so bili uničeni sovražnikov 238. pešpolk in osma smučarska brigada popolnoma, 298. pešpolk in 80. bri-

gada pa v pretežnem delu. Tudi vse druge sovražnikove skupine, ki so se udeležile bojev, so pretrpele težke izgube in je njih bojna sila zmanjšana na polovico ali na eno četrtino. Samo v bojih pred prednjimi črtami je bilo naštetih nad 15.000 sovražnikovih padlih mož. K temu pridejo še visoke izgube, ki so po topniškem ognju in nemških strmoglavnih bombnikih nastale za sovražnikovim hrptom. Pripeljali smo več sto ujetnikov.

Od izredno velikega vojnega plena je bilo doslej naštetih več tisoč pušk, stotine strojníc in brzostrelnih pušk, tucati topov in metalcev granat ter še več drugega. Uničenih je bilo pet težkih oklopnjakov, osem drugih pa onesposobljenih za boj. Lastne izgube so bile nasprotno izredno nizke; nemško-finske čete so v tem gigantskem, mesec dni trajajočem boju izgubile na padlih častnikih, podčastnikih in moštvu skupno 418.

Alli že veste?

Malo zrcalo sodobne in minule prosvete in civilizacije

Usoda zemeljske oble

Stara vprašanja: Kje je naš smoter? Kam meri korak po temnih potih bodočnosti? Ne vemo. Toda luna nam pričuje, kakšna utegne biti naša usoda. Nekoč je bila žareča gmota, danes je neskončna pustinja. Zdaj jo ogreva sonce, zdaj prešinja mrz vsemirski noči. Plove po prostoru kakor ogromen spomenik lastne preteklosti. Enaka usoda čaka tudi zemljo. Nekoč je bila žareča in vroča, nato ji je površina okorela. Notranjost je še danes razpaljena bolj nego si mislimo. Učenjaki so izračunali, da je štiristo kilometrov pod zemeljskim površjem 10.000 stopinj pod ničlo. Nobena snov ne vzdrži toliko temperature, ne da bi se bila izpremenila v plin. Sodijo, da je največji del tega plina železo. Zemlja pa se neprestano ohlaja. Takisto tudi sonce. Čas je večen, brez začetka in brez konca; prostor je neskončen, brez meja. Snov je neuničljiva. Sicer se izpreminja, vendar pa se ne izgubi; kar je bilo, je in ostane. Minljiva pa je zemlja kot domovina človeka, živali in rastlin. Čez milijardo let bo preveč mrzla, da bi uspevalo na nji življenje. Zadnji ljudje pojdejo na ekvator, da ondi izumrje človeški rod. Morja bodo zmrznila do dna in trdna zemeljska skorja se bo izpremenila v peščeno puščavo. Toda težka zemeljska krogla se bo še vedno vrtela okoli psi in romala okoli sonca, ki bo takrat že temnejše. Žarelo bo v rdeči ugašajoči svetlobi.

Tako bo zemlja mrtva in tiha. Kakor pokopališče bo plavala skozi vseмирje. Zdaj so vse njene skrbi pozabljene. Življenje je bilo le sen in luna se bo začudeno vpraševala, kje sta ostali sonce in zemlja. A zvezde bodo blestele še dalje in svetovi bodo nastajali in izginjali.

220 fofotov v sekundi

Z novodobno fotografijo je uspelo pridobiti natančnejšo oporo za hitrost fofotanja žuželk, ki se ga s prostim očesom zaradi velikanske brzine komaj opaža. Posnetki z 1/25.000 sekund osvetljenja so ipak dognali fofot raznih žuželk. Hkrati so ustanovili, da je pri metaljih fofot najpočasnejši, pri rumenjaku (citrončku) so našli povprečno šest fofotov v sekundi. Komar fofota 90 krat, hišna muha 60 krat v sekundi, pri čebelah so ugotovili 160 do 220, pri osah 240 fofotov.

Nesramna moskovska lažnivost

Stalin ne ve ničesar o porazu pri Charkowu — Londonu se zdi položaj „zmešan“

Berlin, 2. junija. Na način, ki je značilen za miselnost krvosesa Stalina, poskuša Moskva čisto navadno zamočlati poraze treh izmed svojih najboljših napadnih armad pri Charkowu.

Sovjetsko poročilo oborožene sile dne 28. maja, izdano okrog polnoči, ne omenja niti z besedico težkega poraza. S publico: »V okolišju okrog Isum Barrwenka so se naše čete ubranile ogorčenih napadov sovražnih oklopnih bojnih voz in pehotnih čet«, poskuša preiti preko katastrofe sovjetskih armad v kotlu južno od Charkova. V teku vojnega pohoda smo dovolj dostikrat spoznali, da so za boljševiške klavce ljudje brez pomena. V hekatombah so jih za časa zimske bitke žrtvovali za fantom predora skozi nemške položaje. Zato se tudi nič ne čudimo ako krvavi mogotci ne zgublajo nobene besede o bridkem koncu stotisočev pri Charkowu. Beda in stiska jih še nikoli nista mogli ganiti.

Tukaj gre za grotesken manever laži, ki je podoben onemu pri Kertschu, ki so ga sedaj opisi zastopnikov nevtralnega tiska tako prepričevalno ovrgli. Tudi v primeru poraza pri Kertschu so bili sovjeti mnenja, da lahko z oficijelno lažjo oslabijo resnico. Dne 24. maja so razširjali v svojem poročilu oborožene sile: »Polotok Kertsch so naše čete izpraznile po povelju sovjetskega vrhovnega poveljstva. Čete so se s svojo opremo umaknile. Izpraznitev se je vršila v popolnem redu.«

Pri tej cinično nesramni objavi so računali na preprostost nekaterih ljudi v posameznih demokratičnih rezerviranih ozemljih, ki še ničesar niso opazili o dosedanjih vojnih dogodkih, in na pomoč z lažmi od strani židovskih agitatorjev v Londonu in New Yorku. Toda kakor so se te lažnive ob-

Listine govore o nemškem Oberkrainu

Ostrogarji in nožarji Steina. Izmed sto nemških imen so samo štiri slovanska

Upamo, da se bralci ne ustrašijo, ko be- ro za ta nadpis. Zadeva ni tako huda, kot iz- gleda. Ne gre za temeljito znanstveno delo, ampak samo za zbirko notic, v katerih bo to, kar se dobi pri listanju Schumijevega prvega zvezka Krainer Urkunden und Re- gistenbuches zanimivosti in ima gotovo zve- zo s sedanostjo, jo podkrepila in marsikaj pojasni, kar se je v zadnjih desetletjih krat- komalo zamolčalo. Kaj kmalu spoznamo, da za špansko steno slovanskega jezika sko- ro povsod vstaja nemštvo, katerega sledo- vom bomo sedaj sledili.

Ker pa je sistematika kaj lahko dolgo- časna, naj bo najprej omenjena v neki zbir- ki v Steinu shranjena listina, s katero je bila v letu 1477 — torej že precej dolgo — za kovače, nožarje in ostrogarje mesta Stein neke vrste cehovski red objavljen. Ta listina je izstavljena popolnoma v nemškem jeziku, kar je važno za to, odkod izhajajo obrtniki. Obrtniki so bili potemtakem v ti- stem času Nemci.

Stein — že 1061 imenovan

Ob tej priliki naj ugotovimo, da je Stein bistveno starejši kot navadno mislimo. Pri tem ne mislimo niti na Langobarde in Franke, ki so nekoč tukaj bili, ampak na mlajšo dobo, ki pa je že daleč za nami. Kajti že 1061 se v Brixener Kodexu držav- nega arhiva v Wenu omenja, da je bila listina, s katero preide posestvo Fustitz (Feistritz) na škofijo Freising, napravljena v Steinu. Moral je torej kraj Stein že takrat obstajati.

Listine! Ni jih zmeraj prijetno brati, to- da so vedno pomenljive, večkrat celo v za- devah, ki se sprva niti ne zde poučljive. Tu je na primer na vsako listino priključe- ni seznam prič, ki ne obsega ničesar raz- ven imen, stvar, ki samo onega interesira, ki se peča z raziskovanjem rodbin. Toda kdo ima danes interes za imena iz 11. in 12. stoletja. Tam navedenih rodbin razven ne- katerih, ki jih točno poznamo, kot na pri- mer na Kranjskem Auersperge, že ni več. Pa vseeno ima pomen, da se z njimi peča- mo. Najprej padejo v oči čudovita, stara nemška, deloma popolnoma pozabljena ime- na. Najdemo pod A imena Adalger, Adel- ram, Adalbert, Alberich, Altmann, Altwil, Analrich, Ansfred, Anzo, Arbo, Arnulf, Azo in pri ženskih imenih Wilburg, Dimodis, Leutgard, Richardis itd. Ker so danes pre- težna cerkvena imena kot Agnes, Andreas, Johannes, Peter, Paul itd. v zanimivi manj- šini, postanemo pozorni in radovedni ter iščemo slovanska imena.

Osupljivi podatki iz 180 listin

Podatki so osupljivi. V približno 180 listi- nah tega zvezka, ki so iz časa okoli 800 do 1200 in obsegajo okoli 1000 prič, se nahajajo

med stotinami nemških imen cela štiri slo- vanska.

Tudi, če se vzame, da slovansko prebival- stvo ni bilo v stanu večkrat nastopiti kot priča, je to dejstvo vendarle zanimivo in sili k premišljevanju. Pokaže se, da je vsa gornja plast pripadala nemškemu kultur- nemu krogu. Da, bilo bi vredno, da ta ime- na natančneje preiščemo in da iz njih posku- simo sklepati na pripadništvo njih nosilcev. Arbo, n. pr., skrajšano za Arbogast, je naj- brže frankovsko ime. Bilo bi naravno na- pačno, da bi iz popolnega pomanjkanja slo- vanskih imen napravljali dalekosežne skle- pe, čeprav bi bili verjetni. Toda del krajev- nih imen dokazuje, da je slovansko prebi- valstvo obstajalo iz večjega odstotka, kot

O dobri kranjski čebeli

Če smo že pri listinah, bodi omenjeno, da včasih dobimo mal vpogled v takratno vsak- danje življenje. Zvemo o deklah, o češnjah, o dajatvah v obliki prašičev in prašičkov, o prašičji masti, kokoših, svečah, kastelanih, javnih cestah in o lovcih, o gradovih, pa tu- di, da se je takrat lahko živelo po rimskem, bayernskem in značilno tudi langobardskem pravu, so bili torej še t. j. anki Langerbar- dov, ki so se zavedali svoje pripadnosti. Sli- šimo pa tudi o kupčiji s sužnji, lokostrel- cih, sodnikih, ladjah in čebelnih pašah. Zve- mo, da je že leta 1022. kralj Heinrich II. škofiji Freising podaril posestvo Straschi- sche-Wart pri Krainburgu z vsemi pravica- mi vred, med drugimi tudi čebelne paše. Naše kranjske čebele. Naše kranjske čebele imajo torej lep rodovnik. Tudi predstojnik kovnice denarja je prilično omenjen. Je to Gozwin iz Regensburga. Omenjen je v li- stini iz leta okoli 1189 in je to nadaljnji

„Če ne bi imeli NSV!“

Obdaritev okrevajočih vojakov v Krainburgu in Laaku a. Z. in Gallenfelsu.

Te dni se je v okviru posebnega referenta za obdaritev vojakov v NSV v Krainburgu vršila vesela prireditev za vojake, ki so na odlihu. V lepo okrašeni kantinski dvorani so se zbrali okrevajoči vojaki. Častnik Wehrmache je uvodoma spregovoril nekaj prisrčnih besedi, nato je sledila strumna ko- račnica, ki jo je igrala v Krainburgu že do- bro poznana zabavna kapela, nato so pele deklice Bdm pod vodstvom gđe. Glant- schenig, ki so žele obilo pohvale. Sledila je obdaritev. Vsak mož se je veselil, ko je prejel svoj zavojček in ker se je točilo tudi vino, je vladalo veselo razpoloženje. Menja- je se je igralo, pelo in še ena druga mala kapela je pokazala svoje znanje. Končno se je zahvalil častnik Wehrmache NSV za

pa to izhaja iz vrst prič. Natančneje tega seveda ne bo mogoče nikdar ugotoviti. Kaj- ti podatkov je samo malo ohranjenih, tako nekateri, ki se nahajajo v seznamu freisin- giških posestev v Laak, Feichting, Safnitz, Nenssß (danes se imenuje Godešič), Lan- genfeld, Polland, Selzach in Ratesidorf (Ra- teče). Ta seznam je iz leta 1180 in se na- haja v državnem arhivu v Münchenu. Tu najdemo, da je bilo pri Laak 14 po Kärn- tnerjih, 94 po Bayerncih naseljenih kmetij.

Čisto jasen ni seznam. Kasneje zvemo iz njega, da so bile tudi slovanske kmetije. Potem je govora o nadaljnjih 92 bayern- skih kmetijah. Omembe vredno je, da je bila Laak in Langenfeld prvotno kraljevo posestvo, ki ga je kralj podaril škofiji Frei- sing. Radi tega bo nazadnje omenjenih 92 bayernskih kmetij iskati v okolici Lengen- felda, ker se smatra, da se prvooimenovanih 94 kmetij nahaja v okolici Laaka.

dokaz zveze Oberkraina z južno Nemčijo. H koncu zelo zanimivo novico, ki se nahaja v nekem dokumentu iz leta 1170. Nantwin poroča škofu v Brixen, da je staro l e s e n o cerkev na svojem posestvu v Leesu podrli in mesto nje sezidal novo, kamenito. S tem zvemo, da so bile v Krainu, tako kot še danes na Norveškem, lesene cerkve, poleg tega pa še, da je bila to takozvana lastna cer- kev, in da je Nantwin še eno drugo imel v Görachu, s čimer pridemo v stik s staro nemško ureditvijo lastnih cerkva, kar nam pojasnjuje to, zakaj se nahajajo cerkve v prav majhnih, nepomembnih krajih. Zato smemo domnevati, da so marsikatero ohran- jenihi malih cerkva stare okoli 950 ali še več let. Katere o to, tega ne moremo na hitro reči. Da se to ugotovi, je to zadeva krajevnega preiskovanja, kateremu je v Oberkrainu odprto široko polje.

Michelangelo Freiherr von Zois.

vesele ure, ki jih je priredila okrevajočim vojakom.

Vesela obdaritev tudi v Laaku

Tudi v Laaku a. d. Zaier je bila v okvirju posebnega referata obdaritev okrevajočih vojakov, pri kateri je vladalo veselo razpo- loženje. Tudi tam je otvoril častnik Wehr- mache to malo svečanost, nato je pela Bdm ob klavirski spremljavi gđe. Staben- heiners. Ortgruppenleiter Botner je prisrčno nagovoril vojake in jih prosil, naj smatrajo to obdaritev kot mal izraz hvalečnosti za njih dejanja. Nato so pre- brali lepo pesem, k tere je nek vojak po- stetil NSV. V njej so bili naštetni vsi ti mali dokazi ljubezni, s katerimi NSV v

imenu domovine osreča vojake. »Prinaša nam rezila za britje — da nam pokušati do- bro vino — ima pisalni pribor, ima knjige — milo in tudi robce — prinaša nam dobre cigarete — če ne bi NSV imeli!« Tako se je glasila in ni bilo čudno, da je taka pe- sem NSV priredila več veselja, kot pa dol- go zahvalno pismo. Nato je pela Bdm- Singschar menjaje se z vojaki nekaj pesmi; posebno muzikaličen vojak se je produciral na kitari, končno se pa razdelili pa- kete z malimi darili domovine, ki so napra- vili veliko veselje.

Obisk pri ranjencih v Gallenfelsu

Tudi v bolnišnici v Gallenfelsu, v kateri je prirejen mal lazaret, je bila obdaritev po NSV. Vsak vojak je dobil zavojček in vsak je NSV moral podati svoje posebne že- lje, kajti ona noče razdeljevati samo daril, ampak vojakom tudi sicer v vsakem oziru pomagati. Povsod zna NSV ubrati pravo pot, če se da pomoč in tudi nujne zasebne zadeve vojakov rada opravi.

Gospa Buchner, ki v okrožju Krain- burg vodi posebni referat za obdaritev vo- jakov, kot tudi vsi ostali, ki se pri obda- ritveni akciji sodelovali, so prejeli za svoj trud prisrčno zahvalo.

Novi mladi železničarji

Prvo šolanje Fahr dien st leiter je v Oberkrainu v Aßlingu

V soboto dopoldne se je vršilo v tabori- šču za šolanje Betriebsamta Aßling držav- nih železnic, ki se je ustanovilo v Aßlingu in v katerem se bodo šolali Fahr dien st le- terji iz Oberkraina, prvo politično šolanje. Pod vodstvom članov načelstva Betriebs- amta Aßling, je Ortsgruppenleiter Dr. Klein ogledal taborišče, ki je v čudovi- tem gaju ob Savi zahodno Aßlinga. Tri ba- rake za stanovanje, 1 baraka za šolanje, 1 baraka za vodstvo taborišča, ena baraka za umivanje in ena baraka za kuhinjo dajejo 40 udeležencem najboljše bivanje, oskrbo in razvedrilo. Spalnice, sobe za bivanje in šol- ski prostori so enostavne, toda prijazne in čiste. Povsod vlada vojaški red. Dnevni red je za udeležence kar najboljše razdeljen. Poduk se menja s športnimi vajami, študij z vojaškim vežbanjem. Danes so prejeli udeleženci prvo politično šolanje. Orts- gruppenleiter dr. Klein je govoril o nacio- nalsocialističnem svetovnem nazoru. V svojem govoru je dr. Klein poudaril okol- nost, da se naj po nalogu Führerja prebi- valstvo Oberkraina zopet pripelje nazaj v nemško življenjsko skupnost, česar je bilo že stotine let deležno. Dipl. ing. Pg. Du- ltinger se je Ortsgruppenleiterju zahva- lil za njegovo prostovoljno sodelovanje pri izučanju novega mladega železničarja iz Oberkraina.

Herbert Steinmann 12

Pod cikkuška kupola in nebam varieteteja

Usoda artistov med življenjem in smrtjo

POSEBNA PREDSTAVA PRED BOLNIM DEČKOM

Plašno se ozre mali mož v lep obraz. »Monsieur, malega dečka imam, on san- jari o vas, kakor se navdušuje za vas ves Pariz, sedaj leži, trese ga smrtna mrzlica, pa milo prosí in moleduje, da bi vas mogel videti, vas velikega šaljivca, in ples na ste- klenicah — o, monsieur, živim v skromnih razmerah, sem le majhen uradnik, toda vse, kar imam vam dam — če bi hoteli — priti k mojemu dečku.«

Lui Aureol upre pogled v daljino, misli na svojega sina in soigralca, marsikatero smrtno nevarnost, ki sta jo prebila, in nje- govo očetovsko srce tolike nemirno.

Razgret je, spehan od predstave, — to- da —

»Jean«, pokliče rdečenosega pomočnika, »prinesi steklenice in pojdi z menoj — pri- redila bova še posebno predstavo!«

Malega priprostega moža zraven njega oblijejo solze.

»Monsieur, kaj hočete res priti — to vam naj poplača nebo!« Jaz vas hočem odsko- dovatí, kakor le morem —«

Artist ga smehlja je pogleda.

»Za vašega dečka delam zastonj, mon- sieur — — —«

SMEH VRNE ŽIVLJENJE ...

In potem se nahajamo zopet v ozki za- nobli sobi, ki jo le slabo razsvetljuje medla

oljenka. Na široki visoko nagradeni po- stelji leži vitek dečko z od vročine rdečim obrazom. Diši po zdravilih, zastori so gosto zagrneni. Tik ob robu postelje čepi mal mož z razžaloščenim obrazom. Toda pogle- di očeta in sina se ne odmaknejo od igro- kaza, ki se jima nudi.

Steklenice so tu postavljene, v dolgi vr- sti, in na njih balansira v ljubkem plesu Lui Aureol v svojem pestrem kostumu pier- rota. Z malo trebento, ki zveni predirljivo in živahno, goči rdečenos pomočnik vesele komade.

In Lui Aureol pleše — —

Smeje se in heheta, prede in žvižga in naredi najresnejši in najrazposajenejši obraz, poskakuje in večkrat na kratko za- vpije, in se dela kakor da bi se prekucnil z vratov steklenic. Toda on ne pade — ple- še naprej — pleše, pleše, se smeje in uga- nja burke. Tu zavčni zmenada čisto in ve- selo, osvobodilno in — — — iz ust v vročini se nahajajočega na smrt bolnega otroka smeh, o življenju pričujoč, vriskajoč otroški smeh, ki ga noče biti konca —

Ko stopi prihodnje jutro zdravnik iz bol- niške sobe, kjer je bil z vedno naraščajočim strmljenjem preiskal bolnega otroka, pokli- če očeta v stran.

»Zgodil se je čudež — obupal sem že bil nad vašim dečkom, sedaj je kriza minila — živel bo.«

MINULA SLAVA, POZABLJEN, UMRL

Nekega meglenega popoldneva v letu 1869. peljejo preprosto rakev na neko pa- riško pokopališče. Nebrižno gledajo ljudje za njo.

»Koga pač tu odnašajo — —?« vpraša nek radovednež.

»O le nekega plača in klovna, nekega Aureola —«

»Ah, tega — je baje doletela smešna smrt, palica za igranje biljarda se mu je zadržila v telo —«

»Mogoče, jaz ga ne poznam —«

»Menda ga sploh le malokdo pozna, saj gre tudi za krsto le nekaj ljudi. Moj Bog — pogledjte, kdo pa je oni tam vmes —«

Mož pokaže s prstom na nekega zastav- nega mladega moža v uniformi topniškega poročnika.

Nihče ni mogel dati odgovora radovedne- mu praševalcu. Kdo bi pa tudi mogel slu- titi, da je bil ta častnik nekoč tisti mali vročični dečko ki mu je ples na stekleni- cah pierrota in skakača Luija Aureola re- ži življenje.

Konec.

Bo svetu

Pozdravljanje z udarci po bedrih

Čudoviti in smešni način pozdravljanja pri primitivnih plemenih

Evropski nači pozdravljanja se nam zdi tako razumljiv, da si drugačnega sploh predstavljati ne moremo. In vendar je na svetu toliko načinov in navad pozdravlja- nja, da jih je jedva mogoče naštetí. Poseb- no zanimive načine pozdravljanja srečuje- mo pri primitivnih narodih in plemenih. Prebivalci dela Rodezije v Južni Afriki se pri svidenju z znanecem ali prijateljem de- rejo in kričijo na vse pretege. Pri tem se mečejo na kolena, ploskajo z rokami in se udarjajo po bokih. Nekatera plemena iz Ro- dezije se pri srečanju udarjajo celo po zad- nji plati. Na Andamanskem otočju zapad-

no od polotoka Malake se znanci pri sreča- nju objemajo, pojejo, krohočejo, smejejo in poskakujejo. In vse to počenjajo tudi v slu- čaju, če bi jim gost ali znanec ne bil kdo ve kako dobrodošel. Prebivalci na obali Konga poznajo dva pozdrava, »malega« in »velikega«. Pri »malem« pozdravu samo tle- skajo z rokami, dočim se pri »velikem« poz- dravu znanca smejeja drug drugemu v obraz in se medsebojno udarjata po bedrih. Zanimiv je tudi pozdrav pri plemenu Todí v Prednji Aziji. Kadar sreča mlajši človek starejšega znanca, pade pred njim na tla, če nanese prilika tudi v blato ali prah, pri- me nogo starejšega ter si jo položi na gla- vo. Posebno čudovito je pozdravljanje v Ti- betu. Tibetanci pri pozdravu namreč po- kaže jezik. Če pa hoče koga prav spoštlji- vo pozdraviti, si položi roke na ušesa ter mu pokaže oči. Na nekaterih polinezijskih in melanezijskih otokih se pozdravljajo z dotikanjem nosov. Na novi Zelandiji pa pri pozdravu turobno in pretresljivo zavijajo z glasovi. In čim dalje traja to zavijanje, tem bolj spoštljiv je pozdrav.

*

Čudežno je bil rešen sigurne smrti otrok nekega mlinarja v malem kraju protekto- rata. V mlin so prišli uradniki nr običajno kontrolo, pri čemer so domaći pozabili na malega otroka, ki si je nedaleč ob rakah igral. V tem trenutku — mali deček je bil samo par metrov oddaljen od vodnega ko- lesa — je naenkrat mlin obstal, ne da bi se kasneje moglo ugotoviti za to kakršenkoli vzrok. Tedaj še le so postali pozorni in so rešili otroka, ki je bil že nezavesten, ter ga zopet oživili.

Mlada generacija se je zmerom obnesla

Postavitev Pg. Dr. Hradetzkyja in uvedba Pg. Dr. Hochsteinerja kot Kreisleiterja okrožja Radmannsdorf
Pg. Theo Bauer kot Kreisleiter v St. Veit a. d. Glan uveden

V Park-hotelu v Veldesu se je v petek dopoldne v okviru svečanosti, katere so se udeležile vodilne osebnosti stranke, države in vojske, izvršila poslovitev dosedanjega Kreisleiterja Radmannsdorfa Dr. Hradetzkyja in uvedba v posle novoga Kreisleiterja Dr. Walter Hochsteinerja.

Ko se je ob 11. uri s svojim pobočnikom Pg. Paustianom in Gauhauptstellenleiterjem Moschnerjem pojavil pred Park-hotelom Gauleiter Dr. Rainer, so se k sprejemu zbrali v hotelski veži Gaustabsleiter Dr. Pachneck, Kreisleiter Dr. Hradetzky, Dr. Hochsteiner, Kuš in Pilz, Gruppenführer Rösener, Generalmajor Suttner, Generalmajor orožništva Brenner, Führer der Wehrmannschaften SA-Brigadeführer Beck in Oberstleutnant Freisnig. V smiselno zelo lepo okrašenem slavnostnem prostoru park-hotela so že poprej k tej svečanosti povabljeni Kreisamtsleiterji in politični vodje Kreisleitunge Radmannsdorf, Ortsgruppenleiterji in Stützpunktleiterji NSDAP kot tudi Ortsgruppenführerji KVB okrožja Radmannsdorf zavzeli svoja mesta. Ko je vstopil Gauleiter s svojim spremstvom v slavnostni prostor, so se vsi vzdignili raz svojih sedežev, da na ta način pozdravijo svojega Hoheitsträgerja.

Po uverturi k »čudežni piščalki« je pozrel besedo Gauleiter, s katerimi je na široko in temeljito razglabljal, predvsem z ozirom na menjavo vodstva v okrožju Radmannsdorf, kar pa je bilo tudi odločilnega pomena za prihodnost celokupnega ozemlja Oberkraina. »Ko sem pred petimi meseci«, je začel Gauleiter, »Pg. Hradetzkyju podelil vodstvo okrožja Radmannsdorf, je leta mislil, da tu izvrši življenjsko delo in da nekoč z dovršenim delom stopi pred mene. Če sem navzlic temu Pg. Dr. Hradetzkyju moral določiti drugo mesto, je bilo to storjeno zato, ker so bila v ozemlju Altgau izvršene spremembe v političnem zboru vodij.« Opozarjal je, da je izrecna želja Führerja, da se politično vodstvo v Gau tako vrši, da se vsak politični vodja na vsakem dodeljenem mu mestu popolnoma uveljavi. Nato je govoril o zameni v vodstvu okrožja Villach, pri čemer je posebno poudaril veliki pomen, katerega ima to v vsakem pogledu važno obmejno okrožje.

»Po dolgem in zrelem prevdanku sem se odločil za Kreisleiterja Dr. Hradetzkyja, ki v sebi združuje vse lastnosti, ki jih zahteva obdelava in rešitev nalog v tako važnem okrožju. Če sem se kaj obotavljal za to odločitev, je bilo potem to, da Pg. Dr. Hradetzky kot Kreisleiter Radmannsdorfa stoji na fronti. Na svojem položaju je izpolnil vse predpogoje, katere sem nanj stavil svoj čas. Iz tega delovnega okrožja se, kot vem, zelo težko loči. Da je to tako, nam je dokazal s svojim nastopnim govorom v Villachu, v katerem si ni sestavil toliko programa za Villach kot pa naročilo za Oberkrain in obljubil, da bo še vnaprej delal na veliki nalogi, da se Oberkrain napravi zopet nemški. Vodstvo obmejnih okrožij mora biti v najboljših rokah, kajti ti so posebno važni pri pomiritvi Oberkraina.«

Novi Kreisleiter dr. Hochsteiner

Ko je začel Gauleiter govoriti o osebnosti za Kreisleiterja Radmannsdorfa poklicanega Dr. Hochsteinerja, je Gauleiter posebno poudaril zasluge, katere si je pridobil že v času boja. »Vem«, je nadaljeval, »da se Pg. Dr. Hochsteiner zelo težko loči od svojega okrožja. Tudi vem, da ga ljudje njegovega okrožja neradi oddajo, toda tudi tukaj so razlogi, da sem po točnem prevdanku to odločil.«

Pg. Dr. Hradetzky naj dobi v Radmannsdorfu polnovrednega in sposobnega naslednika, ki ga bodo drugi Hoheitsträgerji Oberkraina sami od sebe priznali kot vodilnega. Mlada generacija se mora vedno znova uveljaviti na novih mestih in bom ravno v Oberkrainu uporabljal vedno nove moči in nameravam to zamenjavo izvršiti v hitrejšem ritmu.«

Vse za Oberkrain

Gauleiter Dr. Rainer je nato govoril o položaju v Oberkrainu in je izvajal: »Trenutno mi dela to ozemlje skrbi. Toda pozicija nemštva se bo tu držala, naj pride, kar hoče. Tu delamo za Reich in za idejo Adolfa Hitlerja. Trije pogoji so, da jih človek, ki tu hoče obstati, mora prinesiti s seboj: vroče srce fanatičnega borca, jasno glavo in mir-

no kri. Odgovoren sem Führerju za to, da postanejo ta ozemlja zopet nemška, da se tu dela kot bi eksplodiral naboj.«

Kar se tiče tukajšnjega prebivalstva, izjavljam, da bo v toliko celežno našega varstva, v kolikor se bo tega pokazalo vredno. Če je še manjkalo dokaza, da Oberkrain mora priti pod nemško vodstvo, je bil ta dokaz doprinešen po stanju, ki so ga pripravile komunistične bande. Od ljudstva zahtevamo, da se spomni na čase, ko je pod nemškim vodstvom mirno živel. Politično nalogo, ki nam jo je postavil Führer, bomo na vsak način izpolnili. Vsak položaj pa naj bo kakršen koli, bomo hladnokrvno obvladali. Vsi pa vemo, da sedanji položaj v Oberkrainu nima vzrokov v prebivalstvu tega ozemlja, ampak da je to povzročeno z agitacijo boljševizma in v kvarljivem vplivu posameznih elementov. Tudi tukaj bo odločitev padla obenem z odločitvijo na vzhodu.« Gauleiter dr. Rainer je nato razrešil Pg. Dr. Hradetzkyja, ki je bil odgovoren za okrožje Radmannsdorf, njegovih dolžnosti in se je s toplimi besedami njemu zahvalil za njegovo dosledanje pionirsko delo v Oberkrainu. Z željami za uspešno in močno delo j nato uvedel Dr. Hochsteinerja v njegovo uradno poslovanje.

Nato je govoril Bereichsleiter dr. Hradetzky. Govoril je o svoji absolutni pozitivni usmerjenosti napram prebivalstvu Oberkraina in orisal v kratkih besedah program, ki ga je pred več kot enim letom ob svojem prihodu v Oberkrain za podvig in obnovo sestavil. Nato se je zahvalil s prisrčnimi besedami svojim dosedanjim sodelavcem za njihovo zvestobo in pripravljenost za delo ter je Gauleiterju ter s tem celemu Gauu slovesno obljubil, da bo svojo nalogo in nanj postavljeno pričakovanje z vsemi svojimi močmi izpolnil. V njegovih besedah se je izražalo, kako težko se loči od svojega poslovnega okrožja in velike naloge, ki mu je bila tukaj stavljena.

Za njim je nastopil pred zbranimi na novo poklicani Kreisleiter dr. Hoch-

steiner. Predvsem se je zahvalil Gauleiterju za izkazano mu zaupanje in posebno zato, da mu je tukaj dana posebna naloga, ko je vsled okolnosti zadržan, da se udeleži velikih bojev na fronti, ko to delo zahteva celega moža. »Kar je v mojih močeh bo storjeno. To vam obljubljam, Gauleiter. Vem pa, da bo končno ravno tako kakor svoj čas v Ostmarki končna zmaga naša.« Dr. Hochsteiner je nato počastil Führerja in z himnama nacije je bila slovesnost zaključena.

Na svojem povratku v Klagenfurt je Gauleiter obiskal župana v Neumakltu v svrhu, da mu župan Pg. v. Kurz poroča o različnih zadevah.

*

Dr. Walter Hochsteiner je bil rojen kot sedmi izmed desetih otrok kmečke družine Albina in Alojzije Hochsteiner dne 11. ju-

Pg. Thimel je imenovan za Stellvertr. Gauleiterja

Gauleiter dr. Rainer je izročil Führerjev dopis o imenovanju. V posle bo vpeljan po Reichsorganisationsleiterju dr. Leyu

Z veljavo 30. apr. 1942 je Führer komm. Stellvertreternden — Gauleiterja Kärntena Pg. Thimela imenoval v njegovi službi in mu istočasno podelil službeni čin Oberdienstleiterja NSDAP. V soboto dopoldne mu je izročil Gauleiter dr. Rainer v svoji delovni sobi v Reichsstatthaltergebäude dopis o imenovanju.

Svečana uvedba Stellvertreternden Gauleiterja bo v doglednem času ob obisku Reichsorganisationsleiterja dr. Leya, kateri bo to uvedbo izvedel.

Poslovitev dr. Huberja

Pg. Reautschnig poverjen z vodstvom pisarne Gauleiterja

V delovni sobi Gauleiterja in Reichsstatthalterja se je vršila v soboto dopoldne ob navzočnosti Stellv. Gauleiterja in naj- ožjega štaba sodelavcev poslovitev doseda-

nija 1909 v Weitensfeldu, okrožje St. Veit an der Glan. Od leta 1923. do 1931. je obiskal humanistično gimnazijo v Klagenfurtu. Od jeseni 1931 do svojega bega 1934 je bil slušatelj juristične fakultete na univerzi Graz, kjer je v maju 1933. položil prvi državni izpit. Svoje študije je končal na univerzi Marburg an der Lahn, kjer je v zimskem semestru 1934/35 promoviral. Za odsluži svojo upravno službo kot sodni referendar je bil osem mesecev kot referent zaposlen pri Kreisbauernschaft Marburg an der Lahn. Dr. Walter Hochsteiner je zelo zgodaj pristopil k stranki, katere član je od leta 1931. Od sept. 1931. je aktivno deloval v NSDAP Kärntna kot Stützpunktleiter, Ortsgruppenpropagandaleiter, Bezirksleiter in Kreispropagandaleiter do svojega bega v letu 1934. Po svojem povratku iz Altreicha je bil poklican v juniju za Leiterja der Hauptstelle »Aktive Propaganda« v Gaupropagandaamt der Gauleitung Kärnten. 13. aprila 1940 mu je bilo zaupano vodstvo okrožja St. Veit an der Glan. Kreisleiter dr. Walter Hochsteiner ima službeni značaj Hauptabschnittsleiterja NSDAP.

njega vodje pisarne, Kreisleiterja dr. Huberja. Dr. Huberja je Gauleiter poveril z uradom Gauinspektorja za Reichsgau Kärnten in poleg tega za referenta Gauleiterja za cerkvena in šolsko-politična vprašanja. Gauleiter se je prisrčno zahvalil dr. Huberju, ki je pisarno Gauleiterja v Salzburgu uredil in mu izrazil priznanje za njegovo delo.

Z vodstvom svoje pisarne je Gauleiter poveril dosedanjega vodjo Hauptstellen »Politische Leiter«, »Führernachwuchs« in »Walter und Warte« v Gaupersonalamtu, Pg. Reautschniga, katerega je istočasno razrešil njegovih dosedanjih poslov. Pg. Reautschnig, ki ima čin Obergemeinschaftsleiterja NSDAP, je med vojno službo Gauhauptamtsleiterja Prokopa vodil 19 mesecev Personalamt Gauleitunge Kärnten.

Glavne ceste v zasedenih ozemljih Kärnten in Krain

Kot glavne ceste v smislu § 13 cestno-prometnega reda veljajo do nadaljnjega sledeče ceste: 1. Wurzenpass—Kronau—Abling—Krainburg—državna meja St. Veit pri Ljubljani z ocepom severno Radmannsdorfa na Veldes; 2. Loiblpass—Neumarkt—Duplach—Feitritz; 3. Seebertsattel—Kanker—Waisach—Krainburg; 4. Državna meja severno Ljubljane—Schwarzendorf—Domschale—Lukowitz—Kraxen—Glogowitz—St. Oswald do meja Gaua; 5. bivša državna meja pri Rabensteinu—Unterdrauburg do meja Gaua; 6. Unterdrauburg do meja Gaua južnovzhodno Unterdrauburga (Windischgraz); 7. Državna meja pri Ratschach do Wurzen.

tema »povečanja storitve«, je bil, da se udeleženci strokovno in svetovnonazorno usmerijo.

Aus dem Kreise Krainburg

Krainburg. (Gospodarska šola.) Gospodarska šola ali kakor se je prej imenovala »trgovska šola« omogoča dvoletno temeljito izbrabo v vseh trgovskih strokah. Poučevalo se bo poleg temeljitega obvladanja stenografije in strojepisja še knjigovodstvo, trgovsko dopisovanje in računstvo, tako, da bodo absolventi usposobljeni v industrijskih in upravnih pisarnah in obratih za vsestransko uporabo. Razveseljivo je, da tudi mladina Oberkraina dobi možnost take izobrazbe, ker bo sedaj tudi v Krainburgu otvorjena gospodarska šola. Opozarjamo naše čitatelje na tozadevni razglas vodstva gospodarske šole Krainburg v oglasnem delu naše današnje številke lista.

Krainburg. (Težka nezgoda na ovinku.) Pri vasi Medno se je na cesti Krainburg—St. Veit a. d. Sawa pripetila težka avtomobilska nezgoda, ki je zahtevala smrtno žrtev. Na neki službeni vožnji je strmoglavil s šestimi osebami zasedeni avto preko strmega cestnega pobočja in pokopal potnike pod seboj. Gendarmeriewachtmeister Johann Hassler se je ubil, štirje drugi potniki pa so bili več ali manj težko

poškodovani. Samo vozač avtomobila je ostal nepoškodovan.

Naklas. (Apel.) Pred kratkim je bil v šoli apel Blockleiterjev. Ko je uvodoma Pg. Resmann orisal bodoče naloge v Ortsgruppe, je Pg. Aschmann govoril o nalogah in delu Blockleiterjev v njihovem delokrogu. Nato je pozvala Frauenschaftsführerin Pgn. Fr. Lukowschek k nabiranju stare obleke in tkanin, kar se bo v kratkem začelo.

St. Veit a. d. Sawa. (Usoden udar ogrođja.) Ko so v Podgori podirali nek star kozolec, je udirajoče se trhlo leseno ogrođje pokopalo pod seboj 17-letnega Vinzenza Turka. Dobil je prelom lobanje in druge težbe poškodbe ter bil prepeljan v bolnišnico Gallenfels.

Kanker. (Tečaj za nemški jezik.) Pred kratkim se je začelo z nemškim jezikovnim tečajem, katerega se je udeležilo 45 oseb, pred vsem delavcev pri cestnih delih v Kanker. Kot laički učitelj so podučevali gozdni uradniki gozdarske družbe »Seeland«. Udeleženci so imeli velik interes, da se priučijo nemškega jezika,

Aus dem Kreise Radmannsdorf

Abling. (Rasno politično predavanje.) Zadnji teden je imel direktor ljudske šole Pg. Hofer v sejni dvorani strankinega doma v Ablingu predavanje o človeški dednosti. To je bilo prvo predavanje serije predavanj o rasnopolitičnih predavanjih, katere bo imel Pg. Hofer v okviru šolanja v Ablingu. Nazorna izvajanja predavatelja so zelo interesirala poslušalce ki so predavatelja nagradili z živahnim ploskanjem.

Abling. (Nevarna igra.) Te dni so dobili igrajoči se otroci v Meistern jugoslovansko ročno granato, ki je vsled sproženja eksplodirala. Dva štiri- do osemletna otroka sta pri tem zadobila življenjskonevarne poškodbe, dočim je bil tretji otrok le lažje poškodovan. Oba težko poškodovana dečka sta bila prepeljana v bolnišnico v Gallenfelsu.

Wocheiner Feitritz. (Zborovanje NSDAP.) Pred kratkim je bilo v novo prevrejeni kinodvorani javno zborovanje NSDAP. Gauhauptstellenleiter Pg. Mayerhofer je govoril o metodah komunizma in v nasprotju s tem o delovni moči in storitvah naroda, kakor se je izkristaliziral v nemški socialni narodni skupnosti.

Wocheiner Feitritz. (Ljudska veselica.) Na binkoštni ponedeljek se je prebivalstvo iz Wocheina znašlo na veseli pomladanski zabavi. K udeležbi na tem slavlju je staro in mlado privabil obhod skozi Wocheiner Feitritz, ki so ga ubrano in slikovito sestavile peštre vrste tukajšnje mladine, dekliške skupine iz Altgau Kärnten, skupine noč iz Wocheina in ki ga je vodila vesela godba. Dobro voljo je zlasti pomnožila tudi lega obilno okrašenega in s svežim zelenjem visokih gor obdanega slavnostnega prostora. Pesmi, igre in plesi dekliške skupine iz Altkärntna, predvajanja skupin z wocheinsko nošo in glasbeno sodelovanje ablinške godbe so priredile ure najpestrejšje zabave. Mladina se je neizmerno veselila pri igrah in veselih predvajanjih lutkovnega gledališča.

Kropp. (Pomladanski športni dan.) Te dni se je vršil pri nas prvi pomladanski športni dan, ki so se ga udeležili vsi uslužbenci kovaške zadruge. O pomenu skupnih prireditev DAF je udeležencem go-

DRK-Sonderbereitschaft Alpenland v Krainburgu

Reichsgesundheitsführer (državni zdravstveni vodja) dr. Conti je pred par dnevi govoril zbranim Landesführerjem (deželnim vodjam) des Deutschen Roten Kreuzes (nemškega rdečega križa), v katerem govoru je med drugim povdaril posebno službo DRK-Bereitschaft z. b. V. Krainburg. Zaradi tega je dobila ta prva edinica v čezkrajnem delovanju ponosno ime »DRK-Sonderbereitschaft Alpenland«. Istočasno je DRK-Generalführer in SA-Obersturmbannführer dr. Otto Berger Oberwachführerju Karlu Diexu v priznanje njegovih velikih zaslug kot prvemu DRK-Führerju v Wehrkreisu XVIII dovolil, da nosi portepe.

Že od srede decembra 1941. se nahaja v Krainburgu DRK-Sonderbereitschaft Alpenland v posebnem delovanju. Na zledenelih in zametnih cestah, na malih lužnatih poteh, na slabih prašnih in težko prevoznih poteh v gorskem terenu, povsod in zmeraj je bila DRK-Sonderbereitschaft (posebna pripravljenost) na mestu, če je bila nujna pomoč potrebna. 15 mož tega posebnega oddelka je pod vodstvom Oberwachführerja Karla Diexa iz starih skladišnih prostorov napravilo vzorno poslovalnico. Prostor za moštvo je svetel in prostoren in zelo smiselno urejen. Pisarna in učilnica kažeta, da so možje tega posebnega oddelka DRK z veliko ljubeznijo in veseljem preuredili te prostore. Umevno ne manjka veselih slik, ki na humorističen način podajajo vsakdanje življenje DRK-voja. Pri ogledu službenih prostorov je poleg dobro in okusno prirejenih prostorov padla posebno v oči baraka iz lahke kovine, ki rabi za bivanje moštva, ki je proti mrazu in vročini izvrstno zavarovana ter z linolejem tlakovana. Kakor je Oberwachführer Diex izjavil, se je ta baraka, ki se jo more v 5 urah postaviti in zložiti v najhujših zimskih mesecih prav izvrstno obnesla, ker se jo zamore z dvema velikima električnima pečema dobro greti.

Bereitschaft (Pripravljenost) se vodi vojaško. Dnevna služba se prične z jutranjim raportom. Po jutranjem športu je nastop k izdaji povelj, nakar je skupen zajuterk v prostoru za moštvo. Sledi teoretični in praktični pouk, vaje, nato se koraka in poje. Opoldne se snidejo mladi možje DRK-Sonderbereitschaft Alpenland, vsi zagoreli, zopet v prostoru za moštvo. Kosilo se pripravlja v vojni kuhinji, ki pripada Bereitschafti. Po kosilu je 2 uri odmora. Popoldne se šiva in čisti, predvsem pa se osnaži vse orodje. Ob 18. uri je konec službe, ob 22. uri pa je treba iti spat. Vmesni čas je prosti čas.

Velikokrat prebivalstvo to Bereitschaft des DRK zamenja s civilno rešilno službo. Pripomniti je sledeče: Deutsches Rotes Kreuz je v Oberkrainu za civilno rešilno službo šele v početku, kar bo v doglednem času gotovo in bo potem v vseh treh okrožnih mestih Oberkraina po ena DRK-Dienststelle (službeno mesto) na razpolago celokupnemu prebivalstvu. Je pa samo po sebi umevno, da že sedaj ob nesrečah ali v slučaju neposredne življenjske nevarnosti,

DRK-Sonderbereitschaft Alpenland takoj brezplačno vsakomur da svoj rešilni voz na razpolago, če je klicana.

Kako veliko je zaupanje prebivalstva do Sonderbereitschafti Alpenland, kaže dnevno povpraševanje v poslovalnici. Med ogledom se je zglasila žena, ki bi rada zvedela, kako bi svojemu sinu, ki se je boril v bivši jugoslovanski armadi in se nahaja v italijanskem ujetništvu, poslala mal zavoj. Povedalo se ji je, da je to nemogoče. Tukaj pa

Aus dem Kreise Stein

Möttinig. (Težka nezgoda kolesarja.) Te dni se je peljal v Stein-Oberfeld stanujoči slikarski pomočnik Peter Dacar s svojim kolesom v Möttinig. Neposredno zapadno pred Möttinigom vsled neprevidne vožnje po klancu ni več obvladal kolesa in ga je vrglo na most v Möttinig. Eno uro je bil nezavesten in ga je moral sanitetni voz RDK Stein prepeljati v Stein. Zaradi padca je zadobil dolge praske na levem očesu in nad očesom, na levem kolenu pa kožne odrgnine.

Woditz. (Apel.) Pred kratkim se je vršil pri nas apel. Udeležili so se ga vsi Amtwallerji, Zellen- in Blockleiterji, vsi sodelavci Ortsgrupe in ženskega oddelka kakor tudi W/Sturm in Scharführerji. Vsak oddelak je dobil smernice za svoj delokrog. Udeležba je bila prav odlična.

Mannsburg. (Pri krojevalni tečaji.) Dne 7. junija ob 15. uri se bo vršil v gostilniškem prostoru gostilne Kral sestanek vseh udeležencev prirejenega pri krojevalnega tečaja. Ker se bo govorilo o važnih zadevah, so vsi udeleženci vabljeni. V slučaju slabega vremena se vrši sestanek prihodnje nedelje.

Delovanje neke Ortsgrupe v Oberkrainu
Amtsleiterji NSDAP in KVB iz Steina so imeli apel

Te dni je imel Ortsgruppenleiter NSDAP Franz Strasser apel Amtsleiterjev NSDAP in KVB v Steinerhausu, ki je bil zelo poučen, saj so vsi navzoči v enem večeru slišali predavanje iz najrazličnejših strokovnih in zadevnih področij. Najprej je govoril Ortsbeauftragter NSV Püchl o organizacijskih vprašanjih NSV. Za njim je govoril Leiter der Arbeitsamtnebenstelle

To skozi desetletja obstoječe podcenjevanje kmečkega dela v primeri z mestnoobrtniškim je obenem vzrok bega z dežele. Poostreno je bilo to že od nekdanje obstoječe podcenjevanje s prosto trgovino, pred katero se je obrtno gospodarstvo znalo pomagati z ustanovitvijo koncernov, kartelov, sindikatov. Med obrtnimi in kmečkimi proizvođači se izkaže indeksna razlika od 28 točk v škodo kmetijstva. Reichsbauernführer je stal tako pred težko nalogo, ko je bil leta 1933. od Führerja poverjen z ureditvijo tega vprašanja.

Tekom temeljitve nove ureditve s takozvano Marktordnung (tržni red) se je sicer posrečilo, da se je stanje indeksa kmečkih proizvodov od 86 točk v letu 1933 v letu 1936 dvignilo na 105, ker je pa indeks izgotovljenih izdelkov istočasno od 112 na 133 narastel, se razlika cen ni le samo ustala, ampak celo v škodo kmeta porasla. Z državnimi podporami in davčnimi merami se je sicer od leta 1938 po možnosti pomagalo, prvi korak za temeljito ureditev pa pomeni šele pred kratkim uvedena ureditev enotnih in skupaj skih cen v oboroževalni industriji, ki je bila za vse potrošno blago priznana kot obvezna.

Jasno je, da ne more biti dosežena narodnogospodarska izravnava med mestom in deželo z enim, temveč samo s celo vrsto na isti cilj usmerjenih ukrepov. Führerjeva beseda, da »bo postale Nemčija kmečka država ali je ne bo« hoče povedati, da naj naš Reich sloni na trdni podlagi močnega kmečkega stanu. Vsi, katerim je dobro

je dobila pravilen odgovor, kako zamore svojemu sinu kaj poslati.

Kako pridem k DRK?

Prijave žen in mož, ki se hočejo javiti za prostovoljno delo pri DRK, naj se obrnejo na ta čas v Krainburgu se nahajajočo DKR-Sonderbereitschafti Alpenland, Veldeserstr., ali pa v obeh ostalih okrožnih mestih Oberkraina na Landratsamt, kjer se zamore vsak čas dobiti pojasnila. V kratkem bo v Krainburgu, Radmannsdorfu in Steinu temeljni učni kurz za DRK začel. Obsega 20 dvojnih ur; tečaj bodo vodili odlični zdravniki. Po tem kurzu bodo oni, ki imajo še nadalje interes in veselje za prostovoljno in častno službo pri DRK, sklopljeni v Bereitschaft in bodo tam v večernih urah dobili nadaljnjo izobrazbo. Še enkrat bodi ponovljeno, da bo to delovanje v DRK-Kreisstellen, ki se bodo šele ustvarile (v nasprotju z Sonderbereitschaftjo, ki je ta čas v posebnem poslovanju) častno in da velja kot usmiljeno delo za bližnjika. —ing.

to pevsko prireditev pustil sliko Koschata. Do drugega tekmovanja 27. in 28. junija 1942. v Krainburgu bo Sängergemeinschaft Krainburga še bolj napredovala.

Darila za policijo v Oberkrainu

V okviru obdarovanja čet je priredila policija 29. maja 1942. v Parkhotelu v Veldešu tovariški večer. Posebno obeležje je dobil večer s svečano izročitvijo daril Reichspropagandaamta službujoči policiji. Gruppenführer in Generalleutnant der Polizei Rössener kot tudi Generalmajor

Wir bitten unsere Mitarbeiter, auf jedu Einsendung in deutlicher Schrift Name und Wohnort zu schreiben.

Prosimo naše sotrudnike, naj na vsaki pošiljki v različni pisavi napišejo ime in bivališče. Die Schriftleitung.

Brenner sta prišla v spremljevu Oberreichsleiterja Drummla in Gemein-schaftsleiterja Petschauerja. Oberleutnant Hartung je v pozdravnem govoru govoril o službeni pripravnosti policije v zasedenem ozemlju. Pg. Druml je govoril o ozkem razmerju med svojim uradom in policijo in tovariški zvezi, katere med obema obstoja. Izročil je nato posameznim enotam kot lepa darila knjige, gramofone v kovčkih s ploščami kot tudi najrazličnejše družabne igre, da s tem nemški službujoči policiji pripravi majhno veselje. Gruppenführer Rössener se je končno posebno zahvalil za stalno in zgledno obdarovanje svojih ljudi po Reichpropaganda-amtu.

Nato je igrala izvrstna policijska skupina za tovariše vesele komade in vpletala različne šale.

Naš športni kotichek

Prvenstvena tekma Krainburg — Luftwaffe Klagenfurt 1:6 (0:3)

Čez tisoč gledalcev se je znašlo na športnem prostoru KAC-a, ki so prišli vsi na svoj račun. Letalci se nahajajo v izredni postavi in so temeljito premagali ne ravno slabe Krainburgerje. V veliki formi se je nahajal Huber. Poleg njega sta dopadla v napadu Prommer in Schlemper. Hrtenica moštva pa je obstojala v tekaški vrsti Langauf, Höfler, Steyskal. Medwed in Tschelnik sta bila v obrambi nepremagljiva. Luger ni dobil nobenih močnih strellov. Krainburgerji kljub svojemu nekoliko trdemu igranju niso bili kos letalcem. Srakar bi bil lahko en gol ubranil. Najboljši Krainburger je bil Martelanz v obrambi. Tudi Malez je bil zelo dober. Tekalci so dobro razdirali, toda niso pripravili nobene akcije, vsled česar se tudi niso mogli napadalcem znajti.

Igra je začela z napadi letalcev. V 24. minuti je prodril Schlemper in postavil 2 : 0. Krainburgerji so se obupno branili. Oster strel Schillhammerja je spremenil Martelanz v lastni gol, 3 : 0.

Po odmoru so igrali letalci izvrstno. V 6. minuti je postavil Prommer rezultat na 4 : 0. Sedaj so se znašli tudi gostje in Falle je zabil častni gol. V 31. minuti je Huber lepo prodril in postavil 5 : 1. Schlemper je streljal prosti strel na prečko. V 40. minuti je zopet zabil gol Prommer. Do konca igre so bili letalci v premoči.

Zakaj tržni red?

Pogosto se sliši, zakaj in za kateri namen so tržni redi. Prej da je bilo vse drugače, ker je vsak proizvajalec lahko potrošniku dobavil, kar je hotel, požeruštvo, posebno v svetovni vojni 1914—18 so bila vrata na stečaj odprta. Dočim se je daleč proč iz mesta še marsikaj živeža dobilo, so se v milijonskih mestih po ure in ure postavljati v strnjenih vrstah, samo da vjamejo osminko surovega masla. Tržni red, ki je bil kmalu po prevzemu oblasti v Reichu uveljavljen in Reichsnährstand, v Untersteier-

rije pri sredi, morajo na važnem vprašanju narodnogospodarske izravnave med mestom in deželo sodelovati, da zamoremo rešiti vprašanje kmečkega stanu in s tem naroda sploh.

Pri teh s pritrjujočim ploskanjem sprejetih bogatih izvajanjih, je Pg. Gayl ugotovil, da se bo posebno Kärnten kot najbolj kmečki in obenem otrok najbogatejši Gau Großendeutschlanda najbolj zanimal, da se izvrši narodno gospodarska izravnava med mestom in deželo.

marku Landbauernschaft Südmark, je kazal pota urejene razdelitve.

Samo v Berlinu živi 4,5 milijona ljudi. Vsak naj si preračuna, koliko použije v enem tednu, to pomnoži s 4,5 milijoni, potem si morda lahko približno predstavlja množino živil, ki se v Berlinu dan za dnem razdele. Državno glavno mesto samo proizvaža samo brezpomemben del potrebnih živil. Berliner in vsak Nemeč v celnem Reichu pa dobi danes kljub po vojni določenim transportnim težkočam in vključ siceršnim neprilikam redoma njemu pripadajoča živila in poleg tega še prav pomembno množino hranil, ki se prosto prodajajo.

Ker se preskrba vrši brez vsakih trenj, zato tudi o tem delu ne govorimo. Je pa potrebno, da enkrat opozorimo na gigantsko nalogo, ki se jo vrši, da vsak spozna, koliko (Nadaljevanje na 7 strani.)

Profi podcenjevanju poljskega dela

Reichshauptamtsleiter dr. Rieschle, Berlin, je govoril o gospodarski izravnavi med mestom in deželo

V Klagenfurtu je te dni govoril Reichshauptamtsleiter in Stabe des Reichsbauernführer und Ministerialdiregent im Reichsernährungsministerium Doktor Hermann Rieschle, kateri je svoje bivanje v Kärntenu porabil tudi za pregled gospodarskih ureditev v Oberkrainu, o temi »gospodarsko izravnanje med mestom in deželo«. Razven Gauleiterja, ki je s svojo navzočnostjo pokazal svoje zanimanje za to temeljno gospodarsko vprašanje, so prišle tudi vodilne osebnosti stranke, države in gospodarstva.

Po uvodnih pozdravnih besedah ing. Gayla, ki je poverjen z vodstvom Gauamta für Agrarpolitik, je govornik poročal o gospodarski usodi dveh posestnikov srednjih kmetij v letih 1934-1940, od katerih je eden kmetijo prodal in odšel v mesto, dočim je bilo premoženje drugega kmeta proglašeno za Erbhof (dedno kmetijo). Vkljub napornemu delu in najnižjemu izračunavanju dnin za težko delo kmečkega družinskega para, kot tudi še enega družinskega člana donaša Erbhof glavnično obrestovanje od komaj 2,6 %. Visokemu narodnogospodarskemu proizvajanju življenjsko potrebnih hranil stoji nasproti potemtakem najnižja zasebnogospodarska rentabiliteta. V nasprotju s tem dobi v mestu se naselivši kmet, ki izkupiček za prodano kmetijo naloži v akcije, skoro trikrat tako veliki čisti donos kot dedni kmet. Vkljub temu, da ne opravlja nobenih narodnogospodarskih del, ima visok dohodek, ki ga dobi brez vsakega dela.

Dipl. Optiker
C. Kronfuß
Klagenfurt, Bahnhofstrasse 1

Zakaj tržni red:

(Nadaljevanje s 5. strani)

ko je bilo truda, da se je lahko do sitega najedel.

Da se dobavne težkoče svetovne vojne ne ponavljajo, je to pripisati samo tržnemu redu Reichsnährstanda.

S tem tržnim redom so bila zmeraj najkrajša in najsmotrenejša pota ubrana, dodajna in oddajna ozemlja so bila drug drugemu prilagojena, dobavni odnosi izglajeni in še mnogo podobnega.

Vsak potrošnik naj bi zmeraj na ta predpisa za zavarovanje svojega preživeža mislil in tudi sam pomagal, da prehranjevanju pomaga s tem, d se živila nepotrebno ne kvarijo. V tem leži obveza fronte doma.

Ponosno gleda meščan na kmeta, ki z veseljem opravlja trdo delo na svoji rodni grudi, da pripravi delavcu v tovarnah potrebna živila, saj vendar ve, da je njegovo grudo možno varovati, če hrabremu nemškemu vojaku da delavec v tovarni ostro orožje v roko. Tržni red ni v teh časih težkega boja samo znak dobro premišljene ureditve na polju prehrane, ampak je obenem tudi znamenje skupne službe za nemško ljudsko usodnostno skupnost.

Male gospodarske novice

Po neki naredbi Chefa der Zivilverwaltung o novi napravi trgovskega registra in zadržnega registra v zasedenih ozemljih Kärntna in Kraina je odredeno, da je v zasedenih ozemljih Kärntna in Kraina na novo urediti trgovski register. Za vse ozemlje bo voden register pri Amtsgerichtu Krainburg.

Ker je že katastrofalno pomanjkanje tonaze pretrolejskih ladij, je komisija USA za morske plovbe po poročilih iz Zedinjenih držav odredila, da se navadne tovarne ladje preurede za pomožne tankerje. Po načrtih zveze ameriških ladje delnic bi se naj v priprave trgovske ladje kakor hitro mogoče vzdale posode za gorilno snov.

Pridelki Britanske Indije, ki je danes po Japencih ogrožena, predstavljajo za Anglijo največji vir že večstoletnega bogastva. Po neki statistiki so leta 1939 v Indiji pridelali 36,5 milijonov ton, to je 39,6% svetovne produkcije riža, nadalje 10,9 milijonov ton ali 6,6% svetovnega pridelka pšenice, 3 milijone ton ali 10,6% na celem svetu pridelanega sladkorja, 0,9 milijonov ton ali 14,3% svetovnega pridelka bombaža, 1,04 milijonov ton ali 69,3% svetovne produkcije ogrščice, 0,47 milij. ton ali 18,8% lanenega semena, 1237 milij. ton ali 99,1% vsega pridelka jute ter 0,205 milij. ton, to je 41,6% svetovne produkcije čaja. More-

Razmnoževanje s potaknjenci

Nekaj iz praktičnega vrtnarstva

Za vrtnarja in tudi za vsako našo gospodinjico, ki si sama vzgaja lončne cvetlice za na okna, je razmnoževanje s potaknjenci zelo pripravno. Razmnoževanje s potaknjenci je vegetativno, nesporno, in s tem načinom razmnoževanja ohranimo svojstva dotične sorte neizpremenjena. In to je zelo važno. Mnoge, umetno pridobljene, a še ne ustaljene lastnosti se s semenom ne podedujejo, in kolikokrat se huduje naša gospodanja, ker si je posejala seme najbolj imenitnih nageljnov, pa ji zraste namesto tistih imenitnih sam hudik onegavi: čisto navadni, kmečki klinčki! Kaj torej napravi umen vrtnar, da si kakšno imenitno, priljubljeno svojstvo kulturne rastline, katero se s semenom ne podeduje, ohrani stanovitno? V to svrhu vzame n. pr. cepič rdečelistne bukve in ga transplantira (cepi) na navadno zeleno bukev, ali pa n. pr. cepi žaluško na navadno drevo istega plemena, in zaželjena zvrst se s tem ustanovi na novi rastlini. Tako se splošno ravna v sadjarstvu, pri kulturi mnogih drugih rastlin itd. Tudi

razmnoževanje jagod z živicami, georgin z gomolji, krompirja, čebule itd., spada med nesporno načine razmnoževanja ter ima za navadno prakso najboljši in najhitrejši uspeh.

Pri nespornem razmnoževanju (s cepiči, potaknjenci, grebenicami, gomolji), prenesemo bistvena svojstva neizpremenjena z enega bitja na drugo.

Pri spolnem razmnoževanju iz semen pa, ki je nastalo po združitvi moške in ženske spolne stanice, vzkloni nova rastlina, novo bitje, ki v svojih lastnostih jasno očituje mešano dediščino po očetu in materi in še po pradedih. Le semenje s čistimi osnovami, seme, čigar oče in mati sta si bila v lastnostih popolnoma enaka, le takšno je stanovitno. In čim bolj sta si bila enaka in sorodna oče in mati, ki sta rodila seme, in čim stanovitnejše nature sta bila, tem prej se tudi pri njunih potomcih ustanovijo njih svojstva.

Važnost razmnoževanja s potaknjenci je torej za vrtnarstvo zelo pomembna in takšno razmnoževanje rodi tudi zelo hiter, dobičkanosni uspeh. Sveda kar vse po vrsti ne raste iz potaknjencev. A mnogih rastlin sploh ne razmnožujemo s semenom, nego navadno zgolj na nesporno (vegetativni) način, tako n. pr. pelagonije, acaleje, plemenite nageljne, begonije, rože, cidonije, vajgelije, lipovko, ribez, kosmuljo, vinsko trto itd. Z grebenicami razmnožujemo zlasti tiste ratline, ki se kot potaknjenci bolj nerade ukoreninijo n. pr. kosmulja, leska, kutine, pa tudi kakšen starikav fajgelček, ki prav lepo cvete si na takšen način lahko hvaležno pomladimo. S tem, da potaknemo zelene mladike (vršiče), razmnožujemo zlasti hitro rastoče lončnice, na pr. fuksije, hortenzije, vaniljo, krizanteme, salvijske, vodenko, razne begonije, abutilon i. dr. Vednozeleno mirto in avkubo razmnožujemo s popolnoma olesnelimi mladikami. Oleander potaknemo v vodo. Gloksinije in listnate begonije razmnožujemo s potaknejnimi listi. Ta čudež, da vzraste iz lista kraljevske begonke, primerno vložene na stalno vlažen pesek ali lončno zemljo, je dobro znan tudi že našim gospodinjstvom.

Kaj je torej potrebno potaknjencem, da brž razvijejo zdrav, močan kalus in se uspešno ukoreninijo?

Potaknjence odrežemo tik pod kakim očesom oziroma pod listi, ker tu ima stebelce največje nagnenje za tvorbo korenin.

Pravni predpisi in sodstvo

Z naredbo o uvedbi pravnih predpisov in o začasnem izvajanju sodstva v zasedenih ozemljih Kärntna in Kraina je Gauleiter dr. Raimer kot Chef der Zivilverwaltung odredil, da velja s 6. aprilom 1941 v zasedenem ozemlju Kärntna in Kraina v oni obliki kot v Reichsgau Kärnten državljansko pravo, z izjemo najemninskega zakona, delovnega prava in zakona o dednih kmetijah, trgovsko pravo, menično in čekovno pravo ter zakon o zemljiških knjigah.

dihavajo mnogo vode, moramo spodnje liste zelenim potaknjencem, ki potom listov izpopolnoma odstraniti, zgornje pa primerno prirezati, da ne začno veneti; kajti potaknjenc, ki še ni pogljal korenin, nima nobenega organa za sprejemanje vode. Vseh listov odstraniti pa tudi ne smemo, ker iz njih baš priteka organski material za tvorbo korenin, ako ni v stebelcu dovolj rezerve. Pri olesnelih potaknjencih z usnjatimi listi, ki malo izhlapevajo in težje uvenejo (n. pr. pri mirti, lovru) ne prikrajšamo in ne odstranimo sploh nobenega lista. Samo zmanjšanje listne površine pa še ne zadostuje, potaknjence je treba skrbno škropiti, tako da je zrak okrog njih nasičen z vlago in izhlapevanje minimalno. Kakor hitro se pa nastavijo koreninice, treba potaknjence polagoma zračiti in jih navajati na normalno atmosfero.

Potaknjenc ljubi v splošnem nekoliko višjo temperaturo, nego jo potrebuje ukoreninjena rastlina.

Iz tega spoznamo, zakaj navadno ni mogoče na prosti vrtni gredi vzgajati zelenih potaknjencev. Vrtnarji jih goje pod steklom. Zanimivo je, kako se pri pravilnem ravnanju potaknjenci nageljnove, gloksinij, vajgelij itd. brž ukoreninijo. Z istim uspehom pa razmnožujemo lončnice, če ravnamo n. pr. tako-le:

Vzemimo cvetlični lonec, dajmo na dno kosce čreplinj ter vsujmo nanje zmes finega peska in rahle prsti. V večji lonec potaknemo lahko več potaknjencev, ki jih škropimo z mlačno vodo. Lonec postavimo na sončno okno tople sobe in jih pokrijemo s steklom, tako, da se pod steklenim pokrovom nahaja vedno vlažnotopla zračna plast. Pred opoldanskim soncem steklo po potrebi zasenčimo, potaknjence treba večkrat škropiti, kapljice, ki se zbirajo na steklu, obrisati. Ko se potaknjenci ukoreninijo, pričnemo zračiti, končno pokrov popolnoma odstranimo in ukoreninjene rastlinice presadimo v primerno zemljo.

(Nadaljevanje priložnosti)

Dr. F. J. Lukas

Ausschneiden! Aufbewahren!

Deutsch methodisch und praktisch

77. STUNDE

Aus dem Fahrplan

- x = Speisewagen
- v = Verabreichung von Speisen und Getränken im Zuge
- m = Grenzbahnhof mit Zoll- und Paßabfertigung.
- K = Kraftomnibuslinien der Reichsbahn sowie der Privat- und Kleinbahnen.
- Y = Kraftomnibus
- h = Schiffsanschluß
- P = Schlafwagen. Falls keine besondere Klassenangabe beim Bettzeichen vorgesehen ist, führt der Schlafwagen 1. und 2. Klasse.
- dicke Wellenlinie vor den Verkerszeiten = Zug verkehrt nicht täglich oder nur während einer bestimmten Zeitdauer. Für die Bezeichnung der Tage werden deutsche und für die Monate römische Ziffern verwendet, z. B.: 1. VI. bis 10. IX.
- dünne Wellenlinie in der Mitte der Zugspalte = Zug fährt über eine andere Strecke.
- dünne Linie in der Mitte der Zugspalte = Zug fährt auf dem betreffenden Bahnhof durch.
- dicke Linie links neben den Zeitangaben = Zug- oder Wagenlauflinie. Aus ihr ist ersichtlich, welche Orte von dem Zuge oder dessen durchlaufenden Wagen berührt werden, d. h. welche Orte ohne Umsteigen oder durch Umsteigen im Zuge zu erreichen sind.

X vor der Zeitangabe = Zug hält nur nach Bedarf. Reisende, die aussteigen wollen, müssen dies dem Schaffner oder Zugführer vorher, spätestens auf dem letzten Haltebahnhof, mitteilen. Reisende, die einsteigen wollen, haben dies dem Aufsichtsbeamten mitzutellen und, wo dieser fehlt, sich dem Lokomotivpersonal des herannahenden Zuges rechtzeitig bemerkbar zu machen.

☐ vor der Zeitangabe = Zug hält nur zum Aussteigen.

☐ vor der Zeitangabe = Zug hält nur zum Zusteigen.

◆ = Die Züge unterliegen besonderen Benutzungsbedingungen, die bei den betreffenden Fahrplänen in Fußnoten angegeben sind.

oG = ohne Gepäck- u. Fahrradbeförderung.

bG = beschränkte Gepäck- und Fahrradbeförderung.

s = Zug verkehrt an Sonntagen sowie an folgenden reichsgesetzlichen Feiertagen: Neujahrstag, Karfreitag, Ostermontag, 1. Mai, Himmelfahrtstag, Pfingstmontag, Bußtag, 1. u. 2. Weihnachtstag, Abweichungen sind in den Fahrplänen angegeben.

w = Zug verkehrt nur werktags

nS = Zug verkehrt an Werktagen nach Sonntagen und nach reichsgesetzlichen Feiertagen.

vS = Zug verkehrt an Werktagen vor Sonntagen und vor folgenden

reichsgesetzlichen Feiertagen: Neujahrstag, Karfreitag, 1. Mai, Himmelfahrtstag, Bußtag, 1. Weihnachtstag. Abweichungen sind in den Fahrplänen angegeben.

So = Zug verkehrt nur sonntags.

M = Zug verkehrt nur montags

Di = Zug verkehrt nur dienstags

Mi = Zug verkehrt nur mittwochs

Do = Zug verkehrt nur donnerstags

Fr = Zug verkehrt nur freitags

Sa = Zug verkehrt nur samstags (sonnabends)

RBD = Reichsbahndirektion

Rob = Deutsche Reichsbahn-Omnibusverkehrsgesellschaft m. b. H.

Wörter

Abfertigung (w) — (Zoll, Paß) — odprava

Abweichung (w) — razlika

Änderung (w) — prememba

angegeben sein — označen biti

aufführen (anführen) — navesti

Aufsichtsbeamte (m) — nadzorni uradnik

Ausfall (m) — izpad

ausfallen (ein Zug fällt aus) — izostati, izpasti

Beförderung (w) (Verkehr) — prevažanje, promet

bekanntgeben — objaviti

sich bemerkbar machen — pozornost zbuditi

benutzen (etwas) — uporabiti (kaj)

berühren — dotakniti se

beschränkt — omejen

Bettzeichen (s) — znak za posteljo

Bezeichnung (w) — označba, ime

Bußtag (m) — dan pokora

d. h. (das heißt) — to je, to se pravi

durchfahren — peljati se skozi

erreichen (einen Ort) — doseči

ersichtlich sein (aus etwas) — razviden, očit

biti

Fußnote (w) — opazka pod črto

Haltebahnhof (m) — postajališče

herannahen — bližati se

Himmelfahrtstag (m) — vnebovzetje

Hinweis (m) — pokaz

Karfreitag (m) — veliki petek

Kraftomnibuslinie (w) — avtobusna proga

m. b. H. (mit beschränkter Haftung) — omejenim jamstvom

reichsgesetzlich — zakonit, po državnem zakonu

unterliegen (einer Bedingung) — podleči, podvržen biti (pogoju)

verabreichen — izročiti, dajati

Verkehrszeit (w) — vojni čas

vorbehalten — pridržati

vorgesehen sein — določen biti, predviden biti

vorkommen — dogoditi se

Wagenlauflinie (w) — črta, ki nam kaže, katere kraje lahko dosežemo brez prestopanja.

Wellenlinie (w) — valovita črta

Zeitangabe (w) — čas, časovna navedba

Zeitdauer (w) — trajanje časa

zeitweilig — začasen

Zugspalte (w) — stolpec (železniški)

zusteigen (Zug) — vstopiti

Redewendungen

der Schlafwagen führt 1. Klasse — spalni voz ima tudi 1. razred

der durchlaufende Wagen — prehodni voz

Kärntnerische

Klagenfurt

Domgasse 3
Fernruf 2416, 2417

Landeshypothekenanstalt

Das Geldinstitut des Gaues

Gewährung von Darlehen gegen grundbücherliche Sicherstellung für Neubauten, Althausbesitz und Landwirtschaften. - Gewährung von Gemeindegeldern und reichsverbürgten Darlehen. Entgegennahme von Spareinlagen und Kontokorrenteinlagen, Verkauf von Pfandbriefen und Kommunalschuldscheinen. - Haftung des Reichsgaues Kärnten.

Umschulung auf neue Werkstoffe im Malerhandwerk:

Wie in vielen anderen Handwerkszweigen so besteht auch im Malerhandwerk die dringende Notwendigkeit, die Meister Oberkrains für die zweckmäßige und richtige Verwendung der neuen Werkstoffe einzuschulen.

Das »Berufserziehungswerk für das deutsche Handwerk« Gau Kärnten, welches mit der Durchführung derartiger Schulungsmaßnahmen betraut ist, hat daher für das Gebiet Oberkrains eine Reihe derartiger Umschulungslehrgemeinschaften angesetzt, deren Besuch für jeden Malermeister unerlässlich ist.

Für den Kreis Radmannsdorf wurde eine solche Umschulungslehrgemeinschaft in Aßling bereits mit bestem Erfolg durchgeführt und ist für den Kreis Krainburg, beginnend am Freitag den 5. Juni um 10 Uhr morgens, in der Lehrwerkstätte des Berufserziehungswerkes für das deutsche Handwerk (Maschinenhaus der Schuhfabrik Preschern) vorgesehen.

Malermeister des Kreises Krainburg versäumt nicht den Besuch dieser wichtigen Schulung.

Wirtschaftsschule Krainburg

Mit Beginn des Schuljahres 1942/43 wird in Krainburg eine zweiklassige kaufmännische Wirtschaftsschule (Handelsschule) eröffnet. In diese werden Schüler und Schülerinnen aufgenommen, die vier oder zumindest drei Klassen einer Hauptschule (Bürgerschule) oder Oberschule (Gymnasium) absolviert oder eine allgemeine Volksschule bis zur siebenten Schulstufe mit gutem Erfolg besucht haben.

Anmeldungen und Anfragen sind ehestens unter Beilage des letzten Schulzeugnisses nur schriftlich zu richten an die Leitung der Wirtschaftsschule Krainburg, Landratsamt. Von persönlichen Vorsprachen ist vorläufig abzusehen.

Die Tuberkulose-Fürsorgestelle Krainburg ist von Weiher 11 übersiedelt in die Fröbelgasse 4, hochebenend. Sprechzeit Montags von 8 bis 12, Donnerstags von 14 bis 17 Uhr in den Räumen der Sozialversicherungskasse.

Der Landrat.

Tuberkulose-Fürsorgestelle (Protituberkulozni dispanzer) v Krainburgu se je preselil iz Am Weiher 11 v pritličje Fröbelgasse št. 4. Ordinacijske ure so v ponedeljkih od 8. do 12. in četrtdkih od 14. do 17. ure.

Der Landrat.

Mali oglas

V „KARAWANKEN-BOTE“

donaša denar

Poglejte doma enkrat podstrešje, klet in shrambo stare šare. Gotovo odkrijete tam še marsikakšno uporabljivo reč. — Proč z njo!

Mali oglas Vam za nekaj Pfennigov pomore pri prodaji!

Oglase sprejema NS.-Gauverlag Kärnten, Krainburg, Veldeserstraße 6. in NS.-Gauverlag Kärnten, Klagenfurt, Bismarckring 13.

KAFFEE ERSATZ

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

Elektromotoren Geräte

BELEUCHTUNGSKÖRPER

Installationen von
F. Czernowsky

Elektronmeister - Klagenfurt

SENF

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

ESSIG

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

MALI OGLASI

Kupim

Knjižno omaro, dobro ohranjeno, če mogoče temne barve, kupim. — Naslov pri upravi Karawanken-Bote, Krainburg, 1702-7

Listnati rezani les buk, hrast, jelšenov, javorov, jelšev, orehov, kupim. Ponudbe na Hans Traninger Klagenfurt, Völkermarkter Straße Bahnübersetzung.

Prodam

Fotoaparat na meh. s samoprožilcem prodam. — Naslov pri „Karawanken-Bote“, Krainburg, 1703-1

Sprejem osebo, ki zna nekoliko kuhati, prati in šivati, za pomoč v gospodinstvu k dvema osebama. Javiti se pri Franz Polanetz.

Medno 44, p. St. Veit a. d. Sawa, Oberkrain, 1765-1

Dopisi

Pošten Oberkrainer želi intimnega znanja s fletno Oberkrainerko od 18-22 let staro.

Poznejša ženitev ni izključena. Ponudbe, le resne, sliko, na „Karawanken-Bote“, Krainburg, pod šifro „Zadovoljnost“. 1764-90

Izgubljeno

V nedeljo sem pozabil na kolodvoru Krainburg aktovkovo z raznim brivskim priborom

in eno otroško jopico, temno rdeče barve (špricano). — Poštenega najditelja prosim, da najdene predmete proti nagradi odda v prometni pisarni na kolodvoru.

Razno

Ali ste že pregledali kleti in dvorišča? Povsod še stojijo nepotrebne reči, ki se dajo izkoristiti. „Mali oglas“ Vas reši stare šare.

V vsaki rodbini sem doma, to lahko trdi o sebi „Mali oglas“! Od tod tudi — uspeh!

PLAMEN

Schmiedegenossenschaft m. b. H.

Bau- u. Schuhnägel, Handelschrauben, Isolatorenstützen, Skibindungen, Kunstschmiede

KROPP - OBERKRAIN

Verlautbarung

Ab 1. Juni 1942 treten mit Gültigkeit für den Wehrwirtschaftsbezirk 18 (das sind die Reichsgaue Salzburg, Steiermark, Kärnten und Tirol-Vorarlberg) sowie für die Gebiete der Chefs für die Zivilverwaltung in der Untersteiermark und Kärnten und Krain folgende Änderungen in der Abgabe von Tabakwaren gegen Abschnitte der Einkaufskontrollkarte in Kraft:

1. Zigaretten: Zu 2½ Pfennig (Drama und Vlasta) Höchstmenge 8 Stück für 1 Abschnitt.
2. Zigarren: Virginier 3 Stück für 2 Abschnitte.
3. Zigarettentabake: Höchstmenge 50 g (1 Paket) für 7 Abschnitte.

Die übrigen Abgabebestimmungen bleiben aufrecht. Insbesondere wird darauf hingewiesen, daß für Zigaretten zum Kleinverkaufspreis ohne Kriegszuschlag von über 2½ Rpf. die Höchstmenge von 6 Stück unverändert bleibt.

Es gelten daher ab 1. Juni 1942 bis auf Widerruf nachstehende Mindest- und Höchstmengen:

1. Zigaretten bei einem Kleinverkaufspreis ohne Kriegszuschlag: Zu 2½ Pfennig (Drama und Vlasta): a) Mindestmenge 3 Stück für 1 Abschnitt; b) Höchstmenge 8 Stück für 1 Abschnitt. — Von über 2½ Pfennig: a) Mindestmenge 3 Stück für 1 Abschnitt; b) Höchstmenge 6 Stück für 1 Abschnitt.
2. Zigarren bei einem Kleinverkaufspreis ohne Kriegszuschlag: über 10 Rpf. 1 Stück für 1 Abschnitt; zu 10 Rpf. und darunter 3 Stück für 2 Abschnitte; 12er-Virginier 3 Stück für 2 Abschnitte.
3. Zigarettentabake: a) Mindestmenge 50 g (1 Paket) für 14 Abschnitte; b) Höchstmenge 50 g (1 Paket) für 7 Abschnitte.
4. Pfeifentabake: a) Mindestmenge 50 g (1 Paket) für 7 Abschnitte; b) Höchstmenge 100 g (2 Pakete) für 7 Abschnitte.
5. Strangtabake: 100 g für 7 Abschnitte.
6. Kübeltabake: 125 g für 7 Abschnitte.
7. Kautabak: 2 Stangen für 1 Abschnitt.
8. Schnupftabak: 25 g für 1 Abschnitt.

Landeswirtschaftsamt für den Wehrbezirk XVIII, Klagenfurt.